PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XVI ТРАВЕНЬ, 1975 ЧИСЛО 5

БОГОМАТІР
Ікона з церкви св. Духа
в Рогатині, 1650 р.

Поклін українській жінці-героїні

Схилімо голови перед тінями лицарів-мучеників, що поклали своє життя за кращу долю українського народу. Згадаймо і про тих, що залишилися при житті й непомітно покидають нас може без належної уваги до них з нашого боку.

* * *

Кожний народ мав на своєму історичному шляху часи боротьби і змагань за своє існування; кожний народ славить своїх героїнь, як от — леґендарні ІФІГЕНІЯ і АНДРОМАХА часів Троянської війни, цариця Грузії ТАМАРА; героїня Франції ЖАННА Д'АРК. Жанна д'Арк, селянська дівчина, вірила у своє покликання, що вона має звільнити Францію від англійських займанців. На чолі військових частин, у 1429 р., Жанна д'Арк звільнила місто Орлеан від облоги, чим зробила вирішальний крок у перемозі над Англією.

Історія українського народу, з усіма її ясними й темними сторінками, виповнена боротьбою і змаганнями, боротьбою за волю і свободу людини, боротьбою за власну Українську Державу. Кожний кутик української землі, від широких степів України до зелених Карпат, услався своїми змаганнями за людську гідність, за право володіння власною землею.

У всіх цих змаганнях українська жінка стояла і стоїть на висоті свого покликання, як жертовна жінка-мати, як відважна жінка-борець, що готова віддати свою душу і тіло за щастя своїх ближніх, своїх друзів, для свого народу, на славу своєї батьківщини.

За часів величної княжої доби Руси-України уславилося багато жінок своїм геройством і відданою боротьбою за свою батьківщину. На чолі всіх стоїть блискуча постать славної княгині ОЛЬГИ, могутньої володарки і першої християнки на княжому престолі у Києві.

Другою світлою постаттю княжої доби в нашій історії була донька Ярослава Мудрого, Анна Ярославна, королева Франції, що певний час керувала Францією в імени неповнолітнього сина.

Вінчання та коронування Анни Ярославни відбулося в реймській катедрі в слов'янському обряді і присягала вона на рідне Євангеліє, привезене з Києва. На те Євангеліє французькі королі аж до революції 1793 р. складали присягу під час коронації. Це Євангеліє зберігається у славному реймському соборі у Франції. Королева Анна заснувала манастир у Санлісі коло Парижа, де щорічно відправляється богослужба за королеву Анну у день її смерти.

Пригадаймо теж княгиню Анну Романову Галицьку, яка по смерти князя Романа, як 24-х літня вдова, почала завзяту боротьбу за княжий престол для своїх малолітніх синів, пізнішого короля Данила та князя Василька Романовичів.

Княгиня Анна відмовляється від ріжних намовлень вийти заміж удруге, йде з синами на вигнання, часто живе у нужді та не відступає від своєї мети — здобути дітям батьківський престол. Боротьба провадиться довго й доходить таки до успішного кінця. У часі бою під Грабівцем, коли вже волинські полки не витримали зудару з переважними польськими силами, княгиня Анна, за переказом, сама веде резервовий селянський полк у польське запілля та зручним ударом розпорошує польське військо. Тим дає можливість синам здобути блискучу перемогу.

Княгиня Анна є зразком великої патріотки і матері, що відкинула особисте життя для добра дітей і народу.

Хочу тут воскресити в нашій пам'яті інший образ призабутої великої героїні, посадниці Марти Новгородської. Великий Новгород, горда столиця найбільш на північ висуненої частини могутньої Київської Руси-України, мала автономію на основі „льготної грамоти". Цю грамоту дістав посадник Новгородський, Константин Добринич, ще за часів Ярослава Мудрого. Найбільшого розквіту досягнув Новгород у XV-му столітті за правління посадниці Марти Борецької. Марта Борецька, донька українських переселенців з південної Руси-України, була дружиною посадника Новгородського, Ісаака

Борецького. Ще за життя чоловіка уславилася Марта своїм розумом, а після смерти посадника була обрана посадницею Новгородською на все її життя.

Та чим багатша країна, тим більше зазіхають на неї заздрісні сусіди. Посадниця Марта довела Новгород до найбільшого культурного та економічного розквіту, але рівночасно пережила вона найбільшу трагедію, — упадок улюбленого міста і цілої держави. На долю посадниці Марти припало боронити Новгород проти московського князя, Івана III-го, який за всяку ціну постановив приєднати Новгород до Московщини. Марта відкидала всякі домагання і обіцянки Москви. Вона стала на чолі всенародного спротиву і довгі роки у завзятих боях боронила новгородську землю проти напасників.

Настанова посадниці Марти була:
„Подаймо йому згоду на кінцях наших списів! Москалі до Московщини, тоді буде мир!"

Посадниця Марта ставила відчайдушний спротив московській навалі ... та не в силі було встоятися.

Року 1478-го Новгород був безпощадно знищений, почалися грабіжництва, нищення культурних пам'яток, арешти, заслання, масові переселення новгородців у глибину Московщини. На їх місце приходили тисячі зголоднілих московитів. 500 років минає коли Москва громила Новгород так, як тепер вони нищать наші рідні українські землі.

Посадниця Марта була заарештована, на її очах забито її сина, зятя й внуків, але вона не зрікалася свого престолу. Посадницю Марту вивезено до Москви і приковано ланцюгом до стіни московської тюрми, як пізніше у нашій історії за часів Петра I-го було приковано до стіни гетьмана Павла Полуботька. Не дивлячись на всі тортури і муки, ні одно слово мольби за пощаду не вирвалося з її уст; Марта мужньо терпіла і ні разу не відповідала на всі спроби московського князя примусити її добровільно зріктися своєї влади.

Марта Новгородська започаткувала безконечний ряд героїнь у нашій історії, які словами Лесі Українки казали у відсіч ворогові: „Убий, не здамся".

Це наші героїні княжої доби, лише декілька прикладів. З печаттю їхнього духа йде українська жінка-героїня через цілу нашу історію аж до сучасної пори.

Багато прикладів геройства залишила нам козацька доба; так уславилася полковниця Палііха, що на чолі війська йшла у бій з полками та москалями; сотничиха Олена Завісна, що висадила замок в Буші до повітря; мати гетьмана Івана Мазепи, МАРІЯ МАГДАЛИНА, яка виховала сина на провідника українського народу в його боротьбі з Московщиною і служила йому своїми порадами під час його гетьмануванння. Марія Магдалина визначалася гарячою прихильністю до православної віри: була сестрою Луцького Братства, а повдовівши пішла до манастиря й була ігуменею Вознесенського манастиря у Києві.

А якою невмирущою славою вкрили себе жінки-героїні у новітній історії, в часі Визвольних Змагань за волю українського народу та в боротьбі за Українську Державу чи то в рядах реґулярної армії Української Народньої Республіки, чи то у повстанчих загонах як за Першої, так і за Другої Світової війни, чи в Карпатській Січі, чи то в різних інших військових формаціях, як також в різних підпільних організаціях або в сучасних змаганнях в Україні за людські і національні права українського народу.

Про багатьох наших героїнь уже згадувалося в різних доповідях, спогадах, розвідках та оповіданнях. Деяких з них я мала нагоду пізнати особисто, як от — Людмилу Старицьку-Черняхівську, Клавдію Дубівну-Очеретько, Олену Мельничук-Кобиську, Надію Сукманську, Харитю Кононенко, Олену Телігу, Харитину Пекарчук. Небагато їх ще лишилося між нами, як от Марія Волосевич з Торонта; Галя Мазуренко в Лондоні, Англія; Софія Степанюк та Марія Лантух з Торонта.

Згадаю лише деяких героїнь новітньої історії, яких ми ніби призабули. Героїчні постаті жінок ми бачимо вже в перших збройних формаціях Українських Січових Стрільців, як Олена Степанів-Дашкевич, Софія Галечко, Ганна Дмитренко-Ратич та інші.

Ми бачимо українську жінку вже в перших боях при большевицькому повстанні у Києві. У часі тяжкого бою за Арсенал Симон Петлюра стояв на чолі своїх гайдамаків і підбадьорював їх до боротьби проти московсько-большевицької навали. Скрізь у небезпечних місцях цього бою з'являлася постать Симона Петлюри у сірій салдатській шинелі. Його спокійне обличчя і велика віра у перемогу та у правду цієї боротьби запалювала гайдамаків до чину, до завзятої боротьби. А тим часом група жінок під проводом Христини Макаренко підміновувала важливі об'єкти, як будинок пошти та ки-

дала ґранати на ворожі танки, відкривала дорогу до дальшої боротьби блакитним гайдамакам.

Христина Макаренко, 20-літня дівчина, донька робітника Арсеналу, навчилася від батька штуки мінування та кидання ґранат на ворожі об'єкти. Вона багато прислужилася до успішного закінчення цього бою за Арсенал, але сама була тяжко поранена.

Багато жінок, молодих дівчат і навіть старших жінок брали на себе найбільш тяжкі і відповідальні завдання — зв'язкових між штабами військових частин та між повстанцями. Назову лише деяких з них: Софія Богаєвська, донька священика, студентка університету; Віра Бабенко, учениця 7-ої кляси гімназії; старша віком Катерина Бондаренко; 45-літня учителька народньої школи Софія Литвиненко; молоденькі студентки Марія Волосевич, Клавдія Дубівна та інші.

Багато жінок брали рушницю в руки і ставали до бою плече в плече з козаками, як Галя Мазуренко, теперішня відома поетка і малярка в Англії або Галина Сидоренко, 17-літня донька робітника, яка відзначилася своєю відвагою і дістала звання чотового. Інші жінки творили й очолювали жіночі відділи в Українській Армії, як Маруся Крива, Василина Шевчук-Кущинська або як Маруся Соколовська ставали на чолі повстанських загонів.

Багато жінок пішло у сестри милосердя та несли поміч нашим раненим або дбали про постачання та про забезпечення їжою й одягом наших повстанців.

Згадаймо тут Харитину Пекарчук, що не так давно і ніби непомітно відійшла від нас, а саме 11-го березня 1973 р. Останні роки свого життя перебувала вона в домі для старших в Німеччині. Харитина Пекарчук народилася 14-го жовтня 1894 р. у Симферополі у Криму. Батьки її були заможні землевласники, польського походження. У своїй автобіографії, в журналі „Дороговказ", ч. 1, 1964 р., Харитина каже, що її українізували служба і сезонові робітники з Полтавщини та Київщини. Вона страшенно любила, як хлопці і дівчата співали українські пісні. Вона тоді забувала про все, навіть про їжу і цукерки. Як учениця гімназії, вона не пропускала жодної української вистави, хоч виходити увечорі було ученицям заборонено. Вона перебиралася крадькома займала місце на „ґальорці". Після закінчення гімназії вона скінчила сестерські курси.

Її свідома праця для України починається з часу, коли вона щасливою нагодою пізнала молоде подружжя з Полтавщини. З ними вона організує хор, аматорський гурток та переводить українізацію трьох запасових полків, що стояли в Симферополі.

На початку 1918-го року севастопільські портові робітники прийшли до Симферополя і, як каже Харитина, зробили в Симферополі страшну „різню". Харитині вдалося втікти, вона дісталася до Кременчука. Але там її арештували більшовики. Вона пересиділа десь пів місяця в Чека; ніби й недовго, але це був „кошмар". Щоночі чекісти викликали „на вопрос", вимагали видати всіх українців і ставили в пивниці під стіну та... стріляли. Але стріляли вгору для залякування. Коли більшовиків вигнали з міста, звільнили й політичних в'язнів. Христина переходить на працю до українського війська, спочатку в комендантурі, а потім як сестра; організує на спеціяльне доручення санітарні потяги. Ночами їздила на фронт забірати хворих, часто сама брала участь в бою, а в день бралася за перев'язки й поміч раненим.

Її побратим по Запорізькій Січі пише про неї у своїх спогадах: „Я подивляв відвагу пані Тіни. Вона була тоді сестрою і вояком. Коли йшли в атаку на ворога, то Тіна завжди йшла зпереду з рушницею в руках, а коли відступали, то Тіна в останній лаві відстрілювалася, і одночасно забирала з поля бою на вози поранених вояків та опікувалася ними, як сестра-жалібниця... Пані Харитина була, є і буде для українського вояка найбільшою героїнею, для котрої не маю слів, якими б її обдарувати і вславити..."

З розвитком дальших історичних подій між двома світовими війнами та в часах 2-ої світової війни борються і страждають нові жінки-героїні, членки підпільних організацій та інших угрупувань, як Ольга Басараб, Людмила Старицька-Черняхівська, Олена Теліга, Христя Кононенко та багато інших, що серед тортур і мук ніколи не зраджували своїх друзів, а волілі вмерти. У московсько-більшовицьких, німецьких, мадярських та польських казематах і тюрмах вмирали вони з гордо піднятою головою, з почуттям виконаного обов'язку перед Україною.

Переслідування, арешти, заслання й тортури особливо загострилися після 2-ої світової війни, коли ворог зібрав усі українські землі в одній московській неволі. Геройство української жінки досягає тут своїх вершин.

Зокрема хочу сьогодні відзначити герой-

ські вчинки п'ятисот ув'язнених українських жінок. Минуло вже 20 років з того часу, як у концентраційному таборі в Кінгірі — місцевості Казахської СССР — у наслідок нелюдських знущань, безпідставних розстрілів та варварських насильств вибух страйк. Страйк цей тривав 40 днів, на протязі місяців травня і червня 1954-го року. Переговори в'язнів з управою таборів не мали ніяких успіхів, бо управа не дотримувалася своїх обіцянок. Доходило до численних кривавих сутичок з таборовою охороною та з військом МВД, яке було прислано на підмогу таборовій охороні. Багато жінок і чоловіків загинуло у цій нерівній боротьбі, але в'язні завзято боронилися і ставили відчайдушний спротив.

За цей час під табір стягалися великі частини війська МВД і в сороковий день страйку пролунав наказ зі сторони правління: „Піддаватися і вийти з таборів". Відповідь в'язнів була: „Ані кроку".

І тоді несподівано вночі сім танків вдерлися в табір, а за ними 16 тисяч бійців МВД, озброєних в автомати, рушниці, кулемети. Почався нерівний бій з в'язнями, які оборонялися цеглами, пляшками та камінням.

Ось на товпу в'язнів женуться танки . . . і в цей момент з жіночого табору почулася бойова пісня: „Ряди за рядами ідуть партизани". Жінки-українки, всі у вишиваних сорочках, неначе в свято, з піднятими вгору головами, взявшись дружньо за руки, вийшли скупченею лавою проти танків . . .

Всі гадали, що танки затримаються, всі вірили, що танки спинять свій біг перед жінками . . . Але танки приспішили темпо руху й пройшли безнащадно через сотні — сотні жінок! . . Ніякого крику, ні стогону людського не було чути, тільки гуркіт машин і . . . тріск розчавлених тіл втоптуваних у землю.

Наші сестри своєю героїчною поставою, незламністю характеру та великою любов'ю до ближнього засвідчили перед нами і перед цілим світом, що нема нічого милішого на світі, як свобода людини, та нема нічого шляхетнішого, як християнська любов, вірність ідеї та побратимство. Їх героїчна боротьба залишиться незабутньою не тільки в серцях в'язнів Кінгірі, але і в серцях людей по всьому світі.

Це приклад масового нечуваного геройства української жінки, а скільки прикладів геройства подали нам поодинокі ув'язнені жінки, що мучаться і змагаються за людські права українського народу у вогняній пащеці ненаситного московського окупанта.

Під час зростаючої хвилі арештів серед культурних працівників України у 70-х роках цього століття було переслідувано і заарештовано багато жінок українок. Пригадаю лише деякі імена; Ірина Стасів-Калинець, гімназійна вчителька і письменниця, засуджена у 1972 р. на 6 років важкої праці у таборах і три роки заслання; Степанія Шабатура, учителька мистецтва, засуджена на 5 років тяжкої праці і 3 роки заслання; обидві вони тепер тяжко хворі. А скільки ще їх безіменних поневіряється на засланні, переважно у тюрмах і таборах Мордовії.

У деяких випадках переслідування кінчалися політичним убивством. Пригадаймо собі тут трагічну смерть Алли Горської, відомої мисткині та культурної діячки. Алла Горська разом з Людмилою Семикіною, Панасом Заливахою та Галиною Севрук виготовили вітраж у вестибюлі Київського Університету з нагоди 150-річчя народження Тараса Шевченка. На вітражі був озображений гнівний Тарас Шевченко за ґратами, що однією рукою підтримував покриджену жінку, символ України, а у другій руці тримав високо книгу. На вітражі були написані слова:

„Возвеличу малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло їх поставлю слово."

Московська влада зрозуміла цей відважний задум, що відкривав правду і представляв гноблення України московською комуністичною владою. Вітраж був засуджений і брутально знищений. Алла Горська була виключена із Спілки Художників України та безнастанно переслідувана. Але відважна неустрашима жінка і далі боролася, як могла, за людські права української спільноти: підписувала протести, подавала скарги до вищих судових інстанцій в обороні своїх приятелів, піклувалася заарештуваними і т.п. Алла Горська завжди і всюди, дома і в урядах, послуговувалася виключно ук-

раїнською мовою. Це ще більше дратувало її ворогів і вело до ще гостріших переслідувань. Ці переслідування скінчилися її трагічною смертю. Алла Горська була замордована 28-го листопада 1970 року у Василькові, біля Києва, у домі її тестя, який на другий день поповнив самогубство. Місцева міліція затерла всі сліди вбивства, що явно вказує на політичне вбивство з наказу жорстокої влади.

Найновіші відомості з України приносять сумні вістки про Ніну Строкату, що мучиться в мордовському таборі. Ніна Строката, дружина Святослава Караванського, світової слави мікробіолог, відважно стала поруч свойого чоловіка в його обороні. За це її переслідувано, позбавлено праці, а накінець заарештовано і вивезено до мордовського табору. В обороні Ніни Строкатої виступають світові вчені різних країн. Американські мікробіологи зорганізували окремий комітет, під назвою „В ОБОРОНІ НІНИ СТРОКАТОЇ".

З ініціятиви цього комітету були вислані поодинокими особами сотки листів чи карток з привітами, в яких подивляють її мужність і обіцяють підтримку цілого вільного світу. Справа Ніни Строкатої передана на розгляд до Об'єднаних Націй. За останніми відомостями Ніна Строката є тяжко хвора й її возять на спеціяльне лікування до Ростова на Дону. Не зважаючи на це все, невблаганий ворог і далі тримає хвору жінку-науковця у тяжких таборових умовах життя.

Як бачимо, жінка-українка, відповідно до обставин історичної доби, в якій доля судила їй жити і творити, змагається й бореться з посвятою й геройством, яке рідко зустрінемо в історії інших народів.

Віримо, що недалеко вже той час, коли вільний Український Народ збудує в серці України, у вільному Києві величний пам'ятник пошани і вдячности українській жінці-героїні.

Ганна Янішевська

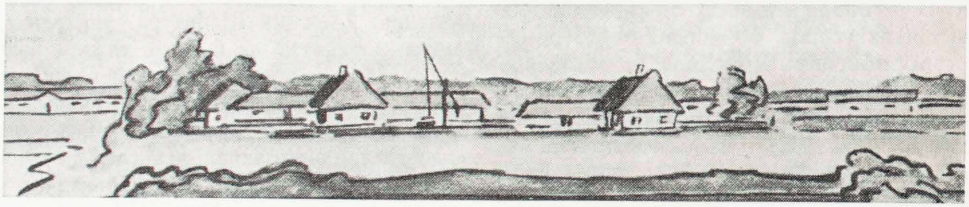

З Пресвітлим Святом

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Членки Відділу Союзу Українок Канади ім. О. Кобилянської в Саскатуні
засилають
щиросердечні побажання

ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ,
РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ"
ТА ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ ПО ВІДДІЛАХ
У ВСІЙ КАНАДІ І ВСЬОМУ
УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ
РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Оля Андрущак — голова
Марія Гарбус — референтка

З Днем Світлого

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

вітаємо Великоднім привітом:

ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, УПРАВИ І ЧЛЕНСТВО ВСІХ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СУС, ЗАРЯДИ ТА ЧЛЕНОК ВСІХ ВІДДІЛІВ, РЕДАКЦІЮ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ", ЄПИСКОПАТ, ДУХОВЕНСТВО І ВСІХ ВІРНИХ СВЯТОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.
ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ НАШОМУ НЕСКОРЕНОМУ НАРОДОВІ В УКРАЇНІ І ПО ВСЬОМУ СВІТУ.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

За Саскачеванську
Провінційну Екзекутиву Союзу Українок:

Соня Стратійчук, голова
Татіяна Гарбар, кор. секр.

Художник, вчений, поет

Минуло сто років з дня народження (9 січня 1875 р.) Никанора Харитоновича Онацького. Народився в селі Хоменковому (тепер Липоводолинського району Сумської області). Чотирнадцятирічним хлопцем залишив батьківську оселю з мрією здобути освіту. Тяжкий шлях пройшов малий Никанор, але дякуючи добрим людям в 1905 році закінчив Одеське художнє училище. Згодом вступив до Вищого Художнього училища при Петерзурзькій Академії Мистецтв, де клас живопису і малюнка вів Ілля Ю. Рєпін. З 1906 року учитель малювання в гімназіях Лебедина і Сум. В цей період пише вірші, які вміщуються в періодичних виданнях. З 1913 року Н. Онацький живе в Сумах, творить. В новоорганізованому міському музеї він зібрав велику кількість першокласних полотен, кераміки, художнього скла, вишивок, тощо. Організував при музеї художню студію, був уповноваженим археологічного комітету АНУРСР по охороні пам'яток, кореспондентом Укрнауки, працівником мистецького відділу Окружної Народної Освіти і інше. Брав участь у різноманітних виставках як член АХЧУ, проводив експедиції по збиранню мистецьких і археологічних цінностей, зокрема ретельно вивчав місця перебування Т. Г. Шевченка на Сумщині та його малюнки, створені в Лебедині й Лихвині.

У 30-ті роки мистець переїхав до Полтави і працював у музеї. Н. Онацький є автором брошур „Сім років існування Сумського музею (1927), „Межигірський фаянс" (1930), „Українська порцеляна" (1931), та „Українське гутницьке скло" (1931). Надрукував дослідник і ряд статей про Шевченка-художника, розвідку „Знахідка старовинних кахоль у Краснопіллі" („Записки Всеукраїнського археологічного Комітету", 1930).

1911 року живописець вперше взяв участь в українській художній виставці де експонувалися твори С. Васильківського, І. Їжакевича, О. Кульчицької, Ф. Красицького, Ф. Кричевського та інших представників реалістичного мистецтва. Прихильно сприйняли глядачі полотна Н. Онацького „Вечір у степу", „Місячна ніч", „Мальви", „Жнива". Творив він переважно в жанрі пейзажу. Такі ліричні роботи, як „Пасіка стара", „Вітряк у соняшниках", „Курінь", приваблюють глибиною образного трактування мотиву, вдалим композиційно-кольористичним вирішенням. Певне місце в доробку художника посідають також жанрова картина („Преля"), натюрморт („Майно студента"), портрет.

Поезії Н. Онацького друкувалися в антології „Українська Муза", в збірнику „З неволі", „Терновий вінок", газ. „Рідний край".

Никанор Харитонович Онацький як поет, художник, педагог, мистецтвознавець, музейний працівник — у кожній із цих галузей він залишив помітний слід. Образотворчому мистецтву Н. Онацький віддав чотири десятиліття, створив близько 200 полотен, написав як я вже згадувала ряд досліджень, був організатором Сумського художнього музею й з 1920 по 1932 рік його директором. Протягом останніх років експозиції робіт Н. Онацького влаштовувалися в Полтавському, Харківському, Сумському і Лебединському художніх музеях. Глядачі тепло зустріли ці виставки, виявивши зацікавлення до особи автора показаних полотен, творчий шлях якого покищо мало висвітлений мистецтвознавцями. Красивий і радісний живопис Никанора Х. Онацького не загубився в плині часу: він зрозумілий і потрібний нам сьогодні. Було б дуже добре, щоб наші молоді мистці-науковці на еміґрації зацікавилися творчим шляхом передчасно загинувшого на засланні (репресований в 1937 році) Никанора Х. Онацького. За відомостями УРЕ смерть його подають 2 липня 1940 р., а де могила його?, бо в Енциклопедії, історії Українського мистецтва прізвища його не подають.

Міннеаполіс, Мінн.

Н. Кобець

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Відділ ім. Марії Маркович у Канорі, Саск.

засилає найкращі побажання

ЦЕНТРАЛЬНІЙ УПРАВІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, РЕДАКЦІЇ „ПРОМІНЬ", ЧЛЕНКАМ і ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ.

Христос Воскрес!

За Управу Відділу

П. Данильчук, голова

А. Мисак, реф. „Променя"

С. М. Приходько

КВІТИ ЛЮДЯМ

Мак. Його яскраві квіти завжди приваблювали людей. В передреволюційні часи в багатьох країнах під час демонстрації або стачок демонстранти часто замість червоних знамен несли в руках букети червоних маків, цих символічних гімнів свободи.

Мак — одна з найдавніших квіткових рослин. Його насіння знаходять в залишках жителів первісних людей.

Макова голівка містить більш ніж 30 тис. насінинок. Ось завдяки чому він, — мак-самосійка, так швидко розповсюджується і дуже часто перетворюється на бур'ян на хлібних полях.

Найкрасивішим є багаторічний великоквітковий східний мак, завезений у XVII ст. з Америки. Його вирощують у парках, скверах, садах, він прикрашає заводські території.

Його користь — в його красі. А користь невеликого, із значно меншими квітками — мака снотворного — в його широко відомих лікувальних властивостях, з давніх-давен використовуваних людьми.

Древні італійці присвятили мак, завдяки його снотворній дії, богу сну — Морфею. В кожній квітці — легкі сни, каже легенда. І коли Морфей хоче навіяти сон, він злегка торкається людини квіткою маку. Ще за 500 років до нашої ери люди вважали мак кращим засобом проти безсоння: в древнім Римі дітям, які плакали по ночах, давали кашку з маку, щоб вони краще засинали.

Дійсно, мак є цінною лікарською рослиною: його молочний сік містить алкалоїди, які часто застосовуються в медицині як болетамувальні, заспокійливі й снотворні засоби. Якщо дати загуснути і підсохнути молочному сокові, який витікає з надрізаних голівок маку, то він перетвориться на густу бурувато-коричневу масу — опіум — отруту. Куріння опіуму, яке дуже поширене, призводить до повної втрати курцями працездатності, до страшної виснаги сил, запаморочення і повного розладу нервової системи.

Опіум треба вживати тільки за призначенням лікаря.

У народній медицині використовують не тільки молочний сік маку, але й його голівки, листя і насіння. Свіжий сік з макових голівок у народі вживають від укусів комах; припарки з голівок, а також з листя — як зовнішній болетамувальний засіб, зокрема при ломоті.

Розтерте і розведене водою насіння маку в народі називають маковим молоком. Вживають його як внутрішнє у великих дозах (по півсклянки 3—4 рази на день) при геморої і сильному запаленні легенів. Макове насіння входить також до складу глистогінних засобів.

Але найбільшу увагу приділяють в народі квіткам маку, які збирають з дикого та падалишнього маку. Пелюстки дуже обережно висушують, розтирають у порошок і вживають при хворобах шлунка (особливо при катарах) у вигляді звичайного відвару, а відвар на молоці або на меду чи настойка на горілці — від всіляких спазмів, безсоння взагалі або при розумовій перевтомі. Відвар макових квіток на молоці вживають від коклюшу й при кору (щоб спинити висип) та при хворобах сечового міхура або сечівника, а також при дизентерії і проносі у дітей. Відвар макових квіток на меду корисно вживати при посиленій (ненормальній) загальній пітливості.

Крім лікарського вживання мак має ще безліч корисних властивостей. Чого тільки не виготовляють з маку! З вирощеного на ланах макового насіння одержують олію, яка значно смачніша за соняшникову. На маковій олії виготовляють цінні олійні фарби. І які чудові картини малюють цією фарбою художники! Для виготовлення найкращого туалетного мила теж вживають макову олію. Не пропадає і макуха — її охоче поїдає худоба. Навіть листя цієї рослини можна вигідно використовувати — на ньому добре вгодовується тутовий шовкопряд.

А ласощі з маком! Хіба вони вам не подобаються?

**
*

Восени парки уквітчуються пишними жоржинами, що вражають гамою кольорів, в якій відсутній тільки один — блакитний.

Жоржина це друге ім'я квітки — далії. Майже два століття тому (у 1784 р.) з далекої Мексіки два відважних іспанських мандрівники привезли у Мадрід продовгуваті соковиті бульбокорені якихось рослин. За їх розповідями, рослини ці були розповсюджені по всьому мексіканському плоскогір'ю. Мандрівники були впевнені, що привезли дуже цінну їстівну рослину. Бажаючи прославитись, вони презентували їх королю, який наказав посадити рослини в саду свого палацу. Рослина виросла і восени

розцвіла. Немахрова, непоказна на вигляд квітка (це була так звана далія варіююча) дуже сподобалася королю, і він вирішив поки що нікому її не показувати. Він один хотів милуватися нею. Бульбокорені, однак, виявилися неїстивними.

Королівський ботанік Кованілес вперше описав цю рослину і дав їй назву — далія, на честь учня К. Ліннея, відомого шведського ботаніка Даля. Так і росла у короля, під сімома замками, нікому невідома далія.

Через двадцять років (1805) славетний німецький ботанік і мандрівник Олександр Гумбольдт, повернувшись з мандрівки по Південній Америці, також привіз насіння невідомої мексіканської рослини. І тільки ці вирощені з насіння рослини проявили всі свої здібності як чудові квіткові рослини.

Всупереч картоплі, яку напочатку культивували як декоративну рослину, а лише потім дізналися про її корисні їстівні властивості, жоржину почали спочатку вирощувати як їстівну.

Завдяки інтенсивному культивуванню, численним схрещуванням ця багаторічна на своїй батьківщині рослина (у нас бульбокорені не переносять морозних зим) дала початок тисячам прекрасних нових сортів.

Найстарішими культурними сортами є шаровидні та помпонні, на зміну яким прийшли великоквіткові з загостреними, як у квіток кактусів, пелюстками — кактусові жоржини. Жоржина теж має корисні властивості. Її бульбокорені містять цінну речовину — полісахарид інсулін, який, завдяки своїй здатності швидко перетворюватися на фруктозу — цукор, миттю всмоктується тканинами організму. Інсулін широко застосовується в медицині для лікування хворих на діабет та ін.

Звернення КУК для відзначення в травні 1975 Місяця СКВУ в Канаді

Пленарна сесія Світового Конґресу Вільних Українців рішила відзначити місяць Травень 1975 як Місяць СКВУ по всіх країнах поселення українців. Неділю, дня 11 травня 1975, запропоновано започаткувати богослуженнями по всіх українських церквах в наміренні українського народу і перевести як „День Солідарности з Нескореною Україною."

З нагоди міжнародного року жінки „День Української Матері" присвятім українській матері на рідних землях, яка серед найважчих умовин під совєтським режимом стоїть на сторожі української родини, зберігає молоде покоління для добра української нації і сама бере активну участь у боротьбі за повні права українського народу. Тому треба збирати масові підписи, так українців як і не-українців Канади, піддержуючи Звернення Комітету Українок Канади в справі переслідування українських жінок під совєтським режимом, і пересилати їх до прем'єр міністра Канади і до ґенерального секретаря Об'єднаних Націй.

Централя Комітету Українців Канади звертається до Відділів і Представництв КУК з проханням негайно приступити до підготовки цих святкувань у тісній співпраці з українськими церковними громадами і українськими організаціями та установами діючими на місцях, і закликає всіх українців Канади до масової участи в цих святкуваннях Місяця СКВУ. Відзначуючи день солідарности з нескореною Україною, в кожному українському осередкові підготуймо власними силами програму ширших зборів для заманіфестування нашої все-української єдности в обороні прав людини і прав українського народу на самостійність.

Рівночасно з нагоди Місяця СКВУ, від 1 до 31 травня 1975, при кожній нагоді Відділи і Представництва КУК у співпраці з церковними громадами та організаціями на місцях переведуть за листами Централі КУК збірку фонду Канади на бюджет СКВУ 1975 року. Для повної відчитности і проголошення всіх без виїмку датків в Бюлетені КУК, згідно з домовленням з Президією СКВУ, всі датки зложені на цей фонд СКВУ: збіркові, церковні чи індивідуальні — вплачені на декларації СКВУ, переходять і розраховуються через Централю КУК у Вінніпеґу.

За прикладом української нескореної матері і жінки станьмо всі з'єднано і заманіфестуймо нашу солідарність з нескореною Україною з нагоди Травня — Місяця СКВУ 1975.

Комітет Українців Канади
Централя

Де ти взявся вереда?

Якось я зустрів жінку, що, задихаючись несла чотирирічного хлопчика.

— Чого це ви такого велетня на руках носите? Адже й сам може ходити! — здивувався я.

— Він горлатиме, — відповіла жінка.

І одразу стало ясно, що хлопчик звик добиватись криком задоволення своїх бажань. Нерідко трапляється таке: батьки скажуть дитині — „Не можна", але вона закапризує, й вимога, часто безглузда, виконується, „тільки б не було галасу". Раз, другий, третій — і оте „Не можна" починає для дитини означати, що треба зняти крик, тоді буде по-твоєму. Батьківська заборона втрачає свою силу, стає навіть формою заохочення капризів.

Ласка, похвала дитині, звичайно, потрібні. Вони зміцнюють впевненість у своїх силах. Але й у ласці, й у похвалі має бути міра, доза, перебільшення якої завдає шкоди. Так само, як ліки корисні хворому тільки в певній дозі й шкідливі, коли її перевищити. Безмірне пещення, захвалювання розвиває самовпевненість, зарозумілість, єгоїзм.

Дуже важливий тон, яким дорослі розмовляють з дитиною. Вередливими, як правило, стають ті хлопчики й дівчатка, що чують із уст матері, бабусі, а часом і тата сюсюкання, солоденьку улесливість, начинену пестливими й зменшувальними словами. В такій обстановці ростуть зніжені, розслаблені егоїсти, які вважають, що їм усе дозволено, що всі повинні їм прислуговувати, їх розважати. В сім'ї має панувати атмосфера доброзичливого ставлення одного до одного в поєднанні з твердим і рішучим, енергійним стилем розмови сильних людей.

Дитина не хоче застелити своє ліжко, прибрати іграшки. Невже її треба вмовляти: „Прибери, манесенький, прибери, золотко"? Ні, в такому разі правильно буде примусити тоном, що не припускає заперечень.

Але є й зворотний бік медалі. Деякі батьки надто часто й різко підкреслюють ту чи ту ваду своєї дитини — замість того, щоб спокійно й терпляче допомагати позбутися їх. Це викликає озлоблення, бажання чинити опір, що згодом набирає форми впертості.

Вередливість може бути також наслідком одноманітних бідних вражень. Ось чому бажано на сімейні свята запрошувати товаришів свого сина чи доньки, влаштовувати прогулянки з дітьми, показувати їм нове, невідоме, що збуджувало б думки, збагачувало почуття. Однак і тут слід дотримуватись міри, бо зайвина теж шкодить. Дитина не встигає пережити одне враження, а їй уже підносять інше, нервова система загострюється, стає дратівливою.

У сім'ї треба створити такі умови, за яких діти могли б розумно витрачати притаманну їхньому вікові енергію. Надлишок енергії вимагає виходу, накопичується позасвідоме невдоволення, а далі вибухає своєрідний протест — каприз.

Не мати й бабуня мають робити все для дитини, а навпаки, вона сама з трьох-чотирьох років хай виконує посильні домашні обов'язки. Свідомість принесеної користі — могутній засіб доброго виховання.

Коли буде дотримано цих найпростіших вимог педагогіки, ваші діти не страждатимуть самі й не мучитимуть батьків так званими капризами.

Ігор Давидов

З СВЯТОМ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

сердечно вітаємо —

Високопреосвященнішого Михаїла Архиепископа Торонта й Східньої Канади, діючого Митрополита УГПЦ в Канаді, Єпископат, Духовенство, Світлу Консисторію, Колегію Св. Андрея, студентів Богословія, всіх вірних УГПЦ в Канаді, ввесь Український Народ в Україні й поза Україною, централі складових організацій СУС та все членство й прихильників: Товариства Українців Самостійників, Союзу Українських Народних Домів та Просвіт, Союзу Українок Канади, Союзу Української Молоді Канади, управи Інститутів: Могили, в. Івана, Св. Володимира та все їх членство й студентів, редакції: „Українського Голосу", „Вісника", „Променя" та їх редакторів і працівників.

Всім бажаємо Веселих та Радісних Великодних Свят!

Христос Воскрес! **Воістину Воскрес!**

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ
УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ У КАНАДІ

Д-р С. Л. Яремчук, голова
К. М. Теличко, генеральний секретар

І. КАЧУРОВСЬКИЙ

Творчий шлях Володимира Гжицького

Про напівбожевільного російського імператора Павла Першого розповідають, що одного разу, приймаючи парад, він не уподобав собі якогось полку і негайно скомандував:

— Полк, на Сибір кроком руш!

Оце „На Сибір кроком руш!" мимоволі пригадується мені, коли я думав про долю українських письменників, членів літературної організації „Західня Україна". Лише троє чи четверо членів цієї організації уникли сталінських репресій.

Братів Крушельницьких розстріляно в грудні 1934 року. Крушельницький-батько та Мирослав Ірчан, за всіма даними, розстріляні три роки пізніше — в листопаді 1937 року. Василя Атаманюка, Дмитра Загула, Василя Бобинського, Мирославу Сопілку, Мечислава Гаска, Володимира Гжицького, Мелетія Кічуру, Михайла Козоріса засуджено й заслано. З них вийшли на волю лише Гаско та Гжицький. Ще інші: Іван Ткачук, Микола Марфієвич, Федір Малицький — протягом багатьох років були позбавлені можливості друкуватися.

Думаю, що лише фізична структура цркового борця допомогла Володимирові Гжицькому витримати й пережити понад 20 років у таборах примусової праці. Один із моїх друзів, якого везли на Воркуту тим самим етапом, що й Володимира Гжицького, розповідав мені про бійку між ними та урками, які намагалися відняти в них пайковий тютюн. Урка, якого вдарив мій приятель, упав і підвівся, але той, якому припав удар Гжицького — залишився лежати....

Цей воркутський період у житті Володимира Гжицького біо-бібліографічний словник „Українські письменники" соромливо називає „тривалою перервою" в творчості письменника. А некролог у „Літературній Україні" з приводу смерти письменника в кінці минулого року, вже не згадує навіть і про перерву.

Свою літературну славу Володимир Гжицький завдячує екзотичному романові „Чорне озеро". Роман вийшов 1929 року. На той час Гжицький був автором збірки поезій, повісті та двох дитячих п'єс. Роман „Чорне озеро" відразу висунув його в перші ряди українських прозаїків.

Силою обставин українська проза минулого сторіччя була тематично обмеженою. Дійовими особами були незмінно українські селяни, головною проблемою була соціяльна нерівність, „місцевий колорит" створювали етнографічно-побутові елементи.

Наприкінці 19 — й на початку 20 сторіччя наша проза виривається з цих вузьких рамок. Поширюється тематика, заторкуються щораз нові проблеми. Дія художнього твору відривається від чорноземного ґрунту і переноситься спочатку до міста, а далі — в творчості Лесі Українки, Винниченка й Коцюбинського — взагалі за межі України.

Наш консервативний читач поволі починає звикати, що в творах не чужинецького, а таки українського автора може йти мова про події, що відбуваються в Єгипті, в Парижі або на Капрі.

У 20-х роках експансія української прози кардинально поширюється, дія переноситься до далеких, маловідомих країн. Виникає новий жанр — екзотичний роман.

„Синя далечінь", і морська тематика, і романтика дальніх мандрів по-різному ваблять і Максима Рильського, і Юрія Яновського, і Олексу Влизька.

„Чорне озеро" Володимира Гжицького — це орієнтальний роман: дія його відбувається на Алтаї. Володимир Гжицький у цьому романі продемонстрував, що він володіє всім арсеналом технічних засобів пригодницької літератури. Тут і дика природа із сваволею могутніх стихій, і боротьба двох сил, яка тримає читача в постійній напрузі.

Найбільшу майстерність виявив Володимир Гжицький у побудові двох паралельних сюжетних ліній. Перша сюжетна лінія — Таня і художник Ломов, друга — тьотя Груша та інженер Манченко. Друга лінія має почасти самостійне, почасти службове значення: вона підкреслює першу. Але подібність цих сюжетних ліній не пряма, а перехресна, або, як іще кажуть „дзеркальна": у першій лінії позитивний жіночий персонаж (Таня), а негативний чоловічий (Ломов), а в другій — якраз навпаки.

Сюжет про дівчину, зведену зайдою-чужинцем, має певні варіянти в літературах різних народів. А трагічний кінець героїні, яка гине під час водопілля, трохи нагадує самогубство Шевченкової Катерини.

Але Володимир Гжицький дає в романі „Чорне озеро" таку досконалу сюжетну структуру, що її, на мою думку, варто б вивчати —

замість останніх рішень чергових пленумів — у літературних гуртках і на семінарах молодих письменників.

Наприкінці 20-х років, коли вийшов у світ екзотичний роман „Чорне озеро", українського читача вабила в цьому творі не тільки хвилююча інтрига, а, головно, ідеологічна спрямованість роману. Гжицький заторкнув гостро актуальну тоді (зрештою, так само, як і тепер) національну проблематику. Читач ототожнював озера" — з доктором Теміром і Танею, себто з героями, що поєднували національну свідомість із національною гідністю.

У ті роки, коли Володимир Гжицький писав свій роман, головною небезпекою вважали великодержавний російський шовінізм. Таким чином ідеологія роману не відбігала від вказівок партійного керівництва. Але в середині 30-х років національна політика партії зробила поворот на 180 градусів, і великодержавний шовінізм не тільки перестав вважатися головною небезпекою, а про нього і взагалі невільно стало говорити.

Володимир Гжицький, який глибоко порушив у „Чорному озері" національну проблему, мусів заплатити за це більше ніж 20-ма роками перебування на півночі і чвертю століття вимушеного мовчання: перерва в його творчості тривала з 1932 року, коли побачили світ роман „Захар Вовгура" та п'єса „Наступ" — аж до 1957 року, коли вийшло нове, перероблене видання „Чорного озера". Почавши з 1958 року, Володимир Гжицький виступає з новими творами, які переважно друкувалися на сторінках львівського журналу „Жовтень".

Я читав деякі з цих пізніх речей Володимира Гжицького. Але вони не справили на мене такого враження, як „Чорне озеро". Письменник не втратив свого хисту, але загальний рівень нашої прози технічно став вищим, і на цьому тлі він уже не міг якось особливо виділитися. Тим більше, що гіркий життєвий досвід навчив його бути обережним.

„Українські Вісті"

"... та переможе світло тіні,
настане чудо із чудес,
як вільно скажем в Україні:
Христос Воскрес! Христос Воскрес!"
(Л. Пилипенко)

З нагоди Світлого Празника

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

шлемо найкращі побажання та привітання

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОМУ ДІЮЧОМУ МИТРОПОЛИТОВІ МИХАЇЛОВІ, ВСЬОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ДУХОВЕНСТВУ, ЦЕНТРАЛЬНІЙ УПРАВІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, СХІДНІЙ ЕКЗЕКУТИВІ, ЧЛЕНКИНЯМ НАШОГО ВІДДІЛУ І ЇХ РОДИНАМ, ТА ВСЬОМУ НАШОМУ НАРОДОВІ В УКРАЇНІ ТА НА ЧУЖИНІ!

Христос Воскрес!

За УПРАВУ ВІДДІЛУ:

Д. Гетьманчук, голова — Ю. Головата кор. секр.

У світлий День

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади на Манітобу

ШЛЕ НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

всім управам і членам складових організацій СУС. Зокрема, вітаємо Великоднім привітом Центральну управу Союзу Українок, редакцію й читачів „Променя, членок усіх відділів і їх родини, та загально все українське суспільство!

Христос Воскрес!

Марія Мандзюк, голова — **Докія Черевик,** секр.

ВІДДІЛ СОЮЗУ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ в Давфині, Ман.

вітає сердечним Великоднім привітом Центральну Управу Союзу Українок Канади, членство по відділах, редакцію „Променя" і весь український нарід традиційним

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Марія Білоус, голова **Василина Михайлюк,** секр.

PROMIN

Vol. XVI. No. 5 ENGLISH SECTION MAY, 1975

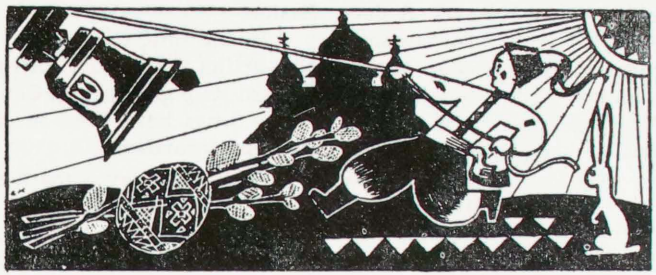

EASTER

By Fiona Pelech

In the life of the Ukrainians, the entire year constitutes one great cycle of holidays, enriched with charming customs, symbolisms, and ceremonies, many of which have come from pre-Christian times. Prior to the introduction of Christianity into Ukraine, religious ceremonies of the Ukrainian ancestors were closely connected with calendar and seasonal activities. Each season had its own festivities accompanied by colorful rituals, singing, dancing, feasting, and general merry-making. The early Christianized Ukrainians, refusing to discard their ancient beliefs and traditions, fitted them aptly into the new Christian ideology, producing a rich blend of pagan and Christian elements. This is particularly true of the Easter customs.

Spring comes early in Ukraine. The jubilant release from the confines of winter inspired ancestors in the far distant past to celebrate the glorious occasion with spring rituals, songs, and dances called "hayilky" or "vesnyanky." Fragments of these spring observances with their accompanying games, pantomime, and play-acting have been preserved but their full meaning is largely lost to posterity. Some of them call forth the reproductive forces of nature with wishes for a prosperous year; others deal with romance and prophesies of marriage. The majority of the songs and dances are performed by girls, while the young men have their own song games, reminiscent of old heroic battles. Christianity was unable to stem these age-old spring rituals, and they blended with the Easter festivity.

Along with the spring songs, there are a number of other customs deeply ingrained in the life of the people. One of these is a thorough cleaning and white-washing of the exterior and interior of the homes to drive away all possible remnants of winter and let in the glorious sun. Every article is scrubbed clean and all garments are thoroughly aired. This custom is still observed every spring but with different motives. It is considered quite improper to celebrate the great event of the Resurrection of Christ without giving the house a thorough cleaning. The soul, too, requires purification before Easter through confession and Holy Communion.

One of the most beautiful of all Easter traditions is decorating eggs with artistic designs of a symbolic nature. In Ukrainian the decorated eggs are called "pysanky" from the word "pysaty" meaning "to write." The design is actually written on the egg with a fine-pointed stylus dipped in wax, after which follows a series of dye baths. Pysanky are not eaten. The origin of this art is both ancient and obscure. Archeological excavations in Ukraine show that it was practised several thousand years before the Christian era. Originally pysanky symbolized the release of the earth from the shackles of winter and the coming of spring with its promise of new hope, new life, health, and prosperity. They were associated with mythical beliefs and talismanic powers. Folklore has it that a decorated egg can avert any evil, bring good crops, and help a young maiden to win the man of her desire. After the advent of Christianity, the decorated eggs took the new symbols of the Resurrection

with its promise of a better world.

The art of writing Easter eggs is still practised in Ukraine and in Canada. Time has not reduced the design to a simpler form. Each new generation strives for greater perfection, beauty, and intricacy. Ukrainians have become unrivalled experts in this interesting folk art. A decorated egg may well be called a miniature mosaic.

Various observances mark the Holy Week, beginning with Palm Sunday. The triumphal entrance of Jesus into Jerusalem on Palm Sunday is observed with a special church service at which small twigs of pussy willows are blessed and distributed among the congregation. In Ukraine, because Palms were difficult to obtain, pussy willows, from which comes the name "Willow Sunday," were used instead. Passion service on Holy Thursday, the Burial Service and the procession with the Holy Shroud on Good Friday, and then the Adoration at the Holy Grave on Saturday prepare the people spiritually for the Resurrection. Fasting, remorse, and confessions take place that week.

With the break of dawn on Easter Sunday, a special Resurrection Service is held with a procession around the church. The most beautiful aspect of the service is the joyful heralding of a risen Christ in the singing of the traditional Ukrainian hymn "Christ is Risen" (Khrystos Voskres). The whole congregation sings in unison with a heightened feeling. At the conclusion of the service, rows and rows of food-laden baskets with a lighted candle in each are blessed by the priest. In favorable weather this impressive ceremony is performed outside on the green church lawn. Food baskets covered with richly embroidered napkins contain Easter bread called "paska" and a selection of various Easter foods along with the multi-colored pysanky. This custom is treasured in Canada. People greet one another with the traditional Easter greeting "Khrystos Voskres!" (Christ is risen!), to which the reply is "Voistyno Voskres!". (He is risen indeed!). It is the custom to exchange or give Easter eggs with this Easter greeting.

Immediately after the service, people return home to break the long fast with an Easter breakfast of consecreted foods. The breakfast menu consists of cooked eggs, a variety of hot and cold meats, roasts, cheese, salads, horseradish and beet relish, and a number of delectable Easter breads and pastries. The meal begins with grace and then a ceremonious serving of the blessed egg, which the head of the family divides into several portions, one for each person, greeting the family with the customary Easter greeting of "Khrystos Voskres!" and extending to everyone the very best wishes. This particular ritual symbolizes family unity and expresses hope for a happy and prosperous year until next Easter.

In Ukraine, the day is spent in singing and play-acting the age-old spring songs. This custom has lost its popularity in Canada. However, some of the songs have been successfully adapted for stage performances

Easter Monday is marked with a quaint custom, the origin of which is obscure, of dousing young maidens with water by the village swains. Usually the most popular girl gets the greatest share of dousing. The girl is obliged to pay for her freedom with the very best Easter egg. Because this ancient form of amusement did not fit into the Canadian way of life, it vanished rapidly.

Easter holidays last for three days. On the following Sunday a memorial service is held at the cemetery for all deceased members of the community. In Canada, it is not always possible to observe this tradition, but in its place a community dinner called "Svyachene" (Blessed Easter Dinner) is sponsored to which members and non-members are invited. This event brings the Easter festivity to a close.

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Відділ ім. О. Басарабової
в Геффорд, Саск.

засилає найкращі побажання

ЦЕНТРАЛЬНІЙ УПРАВІ СОЮЗУ
УКРАЇНОК КАНАДИ,
РЕДАКЦІЇ „ПРОМІНЬ", ЧЛЕНКИНЯМ
УСІХ ВІДДІЛІВ ТА ЇХ РОДИНАМ
І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ
НАРОДОВІ.

Христос Воскрес!

Христос Воскрес!

В день світлого Воскресіння Христа сердечного вітаємо Первоєрарха нашої української Церкви, Високопреосвященнішого Владику Архиепископа Михаїла, Світлу Консисторію, все Духовенство, Централю Союзу Українок Канади всіх членкинь, членів організації ТУС й СУМК, Редакцію „Променя" та весь український народ.

Бажаємо кріпкого здоров'я, витривалости в громадській праці з вірою в витривалість і невмиручість нашої знедоленої нації.

Христос Воскрес! усім, що у в'язницях,
Мордовії, Колими й Казахстану,
Нехай полине наш привіт, як птиця, —
Христос Воскрес! о, мученики, вам.

відділ Доньки України
Союз Українок Канади,
Монтреал

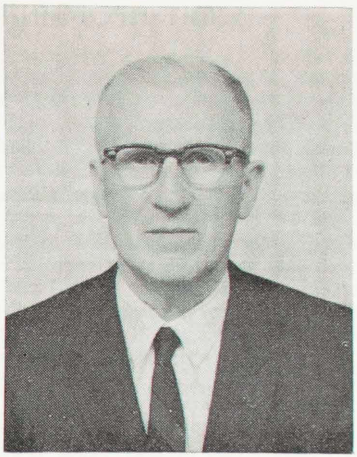

У третю річницю смерти мого незабутнього чоловіка, світлої пам'яти інж. Івана Янішевського, який відійшов від нас 8 квітня 1973 року в Торонті, замість китиці квітів складаю $20.00 на журнал „Промінь".

Ганна Янішевська, Торонто

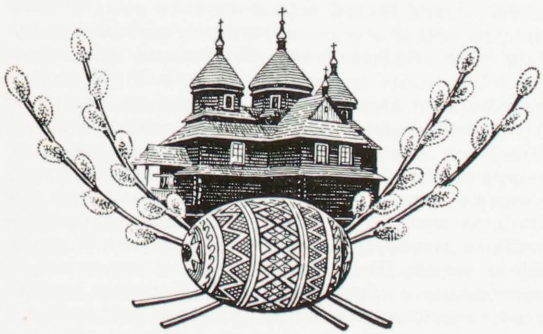

На щастя на здоров'я та на многії літа

Нашій дорогій сестрі Парані Саламандик у Едмонтоні сповнилося 14 лютого 1975 р. 80 літ. Тепер вона у м. березні була захворіла і мусіла піддатися операції. Перебула вже вона операцію і по Божій волі досить добре почуваєтся. Сьогодні 2 квітня і вона вже прийшла із шпиталю додому. Ми, сестри просимо Бога за здоров'я нашої сестри Парані і засилаємо їй гарну весняну „квітку" — $10.00 на „Промінь".

Сестри — **Гафія Янішевська і Гануся Григорій**

ВІДДІЛ ІМ. СВ. ОЛЬГИ В ВЕРНОН, Б.К.

вітає Великоднім привітом

Центральну Управу Союзу Українок, усі Відділи Союзу, членство у них та їх родини і ввесь український народ в Україні й у вільному світі традиційним

Христос Воскрес!

С. Князь, голова **А. Кецькало,** рек. секр.

З нагоди Воскресення Христового

Відділ Союзу ім. Княгині Ольги
в Кадворт, Саск.

складає найщиріші желання редакції „Промінь", центральній управі С.У.К., і всім членкам по всіх відділах.

Анна Тріщук — голова
Анна Митрополит — касирка
Зеновія Юзик — секретарка

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ В САСКАТУНІ

Провінційний З'їзд складових організацій СУС на Саскатун відбувся 8 — 9 листопада 1974 року в авдиторії Катедри Пресв. Тройці в Саскатуні.

Сесія Союзу Українок почалася о год. 9:00 вечора 8 листопада. Пані Андрущак в заступстві голови пров. управи пані Катрусуі Шолтер, офіційно відкрила з'їзд. Отець Григорій Удод провів молитву та привітав учасниць, також дав признання членкам С.У.К. за їх працю на культурно-релігійнім полі.

До почесної президії увійшли пані: Анеля Стратійчук, Марія Ткачук, Галя Максимюк, Соня Стратійчук, Марія Мадюк, Савеля Стечишин, Наталка Фарина і Ольга Андрущак. Секретарками з'їзду були: добр. Леся Удод і Анастасія Кіщук. При дверях працювали пані: Анна Тріщук і панна Розалія Гнатюк.

Предсідниця Ольга Андрущак привітала гостю з Централі Союзу Українок пані Наталку Фарину та учасниць, і зробила заувагу, що замало молодих членок беруть участь в з'їздах, зробила заклик до молодших і старших, продовжувати працю. „Ми перебрали смолоскип і прирекли нести, тож мусимо передати цей смолоскип нашим нащадкам". Однохвилинною мовчанкою вшановано відійшовших вже у вічний спочинок членкинь Союзу.

До Резолюційної комісії ввійшли: Соня Стратійчук, Марія Гарбус і добр. Леся Удод. До Номінаційної комісії вибрано пань: Анну Холод, Ольгу Кей, Циліну Качковську, Розалію Гнатюк, Анну Тріщук.

Пані Соня Стратійчук перечитала звіт з праці Пров. управи С.У.К. на Саскачеван за 1974 рік. Пані Анна Тріщук дала фінансовий звіт за 1974, (звіт був друкований і вручений учасницям). Пані Емілія Табашнюк від контрольної комісії потвердила звіт та уділила абсолюторію уступаючій управі.

Слідували привіти і побажання від відділів: Марія Гарбус — Ольги Кобилянської — Саскатун; Сесілія Денисик — Ольги Кобилянської — Тіодор, Зоня Марковська — Ольги Кобилянської — Мічам; Циліна Качковська — при Громаді Всіх Святих — Саскатун; добр. Галя Зузак — Олени Пчілки — Норт Бетлфорд; Ґеня Кушнір — Доньки України — Реджайна; Павля С. Данильчук — Марії Маркович — Канора; Параска Барабаш — Ольги Басараб — Гефорд; Ґеня Палідвор — Княгині Ольги — Принс Альберт; Олеся Піць — О. Пчілки — Йорктон. Писемні привіти від відділів: ім. О. Кобилянської — Витків; Олени Пчілки — Бюкенан; пані Кінащук — Ватсон; Доньки України — Виньярд. В з'їзді взяли участь 21 делеґаток і багато гостей.

Пані Соня Стратійчук представила гостю з Централі пані Наталку Фарину. Найперше як взірцеву матір троїх дітей, з яких двоє вже є на своїх професійних посадах, а третя наймолодша кінчає університет. В церковно-громадському полі пані Фарина має багато заслуг, очолювала різні комітети довгі роки. В Централі С.У.К. була рекорд. секретаркою, та заступницею голови. Тепер пані Фарина є референткою багато-культурности. Останні 3 роки є членкою Культурного комітету міста Едмонтону, а на цю позицію була назначена міською радою.

Пані Фарина в імені централі Союзу Українок привітала з'їзд та виголосила промову на організаційну тему.

Після слова пані Фарини предсідниця представила

Соня Стратійчук — голова Саскачеванської Пров. екзекутиви Союзу Українок Канади

делеґаток і гостей і просила усіх брати участь в дискусії. Панна Розалія Гнатюк піддала теми до дискусії: зміна програм, вечірки з родинами, групи на наукові теми, сучасні теми, наркотики і здоров'я, двомовні збори. Делеґатка Віра Лабач висловилася, що в декотрих відділах потрібно мати двомовні збори, а також вважає вечірки з родинами корисні і це вже ввійшло в життя у їх відділі. Пані Павля Данильчук — у їх відділі відбуваються культурно-освітні вечірки з дітворою переважно під час посту і мають музикальні точки. Делеґатка з Принс Альберт пані Палідвор каже, що в відділі відбуваються вечірки читання та запрошують старших жінок навчати їх традиційних звичаїв. Пані Барабаш переказала про проєкт їхнього відділу, а це українська постіль з периною і подушками з вишитими пошивками. Пані Емілія Табашнюк піддає тему про наркотики, алькоголь і здоров'я. Пані Ткачук цю думку піддержує, тому що це важна справа, треба звернути на це увагу, творити студійні групи і втягнути молодь. Пані Фарина суґестує мати когось від уряду на цю поважну тему. Були суґестії мати розвагові вечірки у відділах. Пані Анна Тріщук зробила зауваги як заохотити молодших вступати до відділів С.У.К. Найперше старатися мати взірцеву культурно-освітню працю у відділі, добру бібліотеку. Матері членкині повинні навчати дочок традиційних звичаїв, вживати українську мову, а таксамо мати бібліотеки із українськими книжками у домах та добрі українські журнали. Дати дітям провід і пораду, а вони опісля стануть членами складових організацій СУС.

Пані Савеля Стечишин сказала, що ці проблеми є не тільки у нас, але цілого світу, одначе ми так само винні, бо скерували себе забагато в бизнес, а молоді жінки тепер мають вищу освіту та цікавляться більше науковими справами, а менше вечірками чайків.

Пані Марія Цьона годиться з думками С. Стечишин, признає, що треба зміни в наших програмах, виробити

плян спочатку року і мати більше культурно-освітніх програм, менше дбати про здобутки фінансів.

Пані Соня Стратійчук говорила про церкву і недільну школу, вона сказала, що дітям потрібно бути з родинами під час Богослуження від малого віку.

Пані Катруся Шолтер сказала, що ми як організація повинні робити протести проти радіо-програм, котрі негативно впливають і зле представляють нашу українську культуру.

Пані Розалія Драган пояснила про вартість архівів при відділах. Централа С.У.К. є на порозі святкування 50-літнього ювілею і запляновує видати історію пів столітньої праці. До такої історії треба черпати матеріяли лише з добре впорядкованого архіву при відділах, і тому є особлива вартість збереження архівів.

Щоби відзначити такий ювілейний рік організації були різні суґестії котрі відділи могли б виконувати — зробити ювілейний рік "Work Shop Year"; різбарство, кераміка, писання писанок, вистави вишивок. Пані Марія Ткачук суґестує Подорожуючу Музейну Виставу.

По закінченню вечірньої сесії учасниці мали велику насолоду у перегляді вистави вишивок. Як ми всі знаємо, що одна із цілей С.У.К. є збереження народнього мистецтва. Ця вистава вишивок свідчила, що членки по відділах не занехують, а цінять цю працю, і відділи, котрі взяли участь в цій виставі заслуговують на признання. Відділи, що взяли участь у виставі: Олени Пчілки — Норт Батлфорд; Ольги Кобилянської — Тіодор; Ольги Басараб — Геффорд; Ольги Кобилянської — Мічам; Олени Пчілки — Йорктон; Ольги Кобилянської — Саскатун — при Громаді Всіх Святих.

Після оглянення вистави вишивок пров. управа Союзу Українок гостила учасників з'їзду перекускою.

У ранішній сесії 9 листопада промовляла Галя Максимюк на тему Музей і Музейна Фундація. Пані Галя Максимюк, голова Музею С.У.К. представила склад Музейної управи: Галя Максимюк — голова, Соня Стратійчук — уступивша голова, Марія Ткачук — заст. голови, Ольга Гавриш — рекордова секретарка, Циліна Качковська — кореспонденційна секретарка, Марія Бойчук — касирка; дирекція: Розалія Драган, Докія Баєр, Анна Тріщук, Марія Дорош, Ольга Андрущак, Марія Пернаровська, Анастасія Буряник і Анна Холод.

Пані Максимюк переповіла про початки музею по теперішній час та розбудову його. На запити відповіла, що мають зарекордованих понад 10,000 експонатів в головнім музею і філіях. Пояснила працю референтки мистецтва Пров. управи С.У.К., склала подяку відділам і пров. управі С.У.К. за поміч. У Музейній Фундації є $35,000.00. Пані Ганка Романчич-Ковальчук є головою Комітету Фундації.

Пані Марія Ткачук говорила про справу площі, сказала, що ведуться переговори в цій справі з урядниками міста Саскатуну.

Склад управи Пров. екзекутиви на 1975 рік:
Голова — Соня Стратійчук.
Уступивша голова — Катруся Шолтер.
Перша заст. голови — Розалія Гнатюк.
Друга заст. голови — Єлисавета Залещук.
Третя заст. голови — Ольга Андрущак.
Четверта заст. голови — Циліна Качковська.
Кореспонденційна секретарка — Тетяна Гарбар.
Рекордова секретарка — Анастасія Кіщук.
Касирка — Анна Тріщук.
Референтки: Дитячих садочків — Марія Гарбуз, культури й освіти — Ольга Кей, зовнішніх зв'язків — Анна Холод, народнього мистецтва — Параня Турецька, стипендій — Ольга Андрущак, шкільництва — Богданна Грицак, журнала „Промінь" — Марія Цьона, молод. С.У.М.К. — Савеля Бойчук.

До дирекції Музею — Анастасія Буряник і Анна Холод.

Контрольна комісія — Марія Пернаровська, Емілія Табашнюк, Єлисавета Залещук.

Панеля

Пані Соня Стратійчук представила справу важливости Музею в Канаді. Ми у Канаді можемо зберігати цінні архіви, мистецтькі надбання, маємо нагоду вільно працювати, і в цей спосіб зберігати наше ручне мистецтво.

Пані Марія Ткачук пояснила справу дотацій, що музей отримує від уряду, сказала що дотації лише можуть бути вжиті нащо вони призначені урядом, що ми числимо на поміч для музею від наших Складових Організацій СУС, і було б корисним щоби чоловіки увійшли в членство Музею.

Пані Циліна Качковська говорила про експонати бажані і потрібні у музею.

В суботу вечером під час бенкету відбулося кілька концертових точок під управою С. Чепиги і молодих студентів під назвою „Юнацький Хор", які чарували гостей бенкету, були дві сольові точки Івася Франка на саксофоні та Романа Франка на скрипці. Пані Наталка Фарина подякувала молодим виконавцям за такий гарний виступ.

Жертви на організаційний фонд на з'їзді 8 листопада 194 року.

По $35.00:
Відділ ім. Доньки України — Винярд.

По $25.00:
Відділ ім. О. Кобилянської — Витков, Відділ ім. О. Пчілки — Йорктон, Відділ ім. О. Кобилянської — Саскатун;

$По 20.00:
Анна Калин — Блейн Лейк;

По $15.00:
Відділ ім. Марії Маркович — Канора, Відділ ім. О. Басараб — Гефорд, Відділ ім. О. Кобилянської — Тіодор, Відділ ім. Олени Пчілки — Норт Бетлфорд, Відділ ім. Лесі Українки — Ватсон

По $10.00:
Відділ ім. Княгині Ольги — Принс Алберт, Відділ ім. О. Кобилянської — Мічем, Відділ ім. Доньки України — Реджайна, Відділ ім. Лесі Українки — Бюкенен, Марія Цьона — Блейн Лейк;

По $5.00:
Анеля Стратійчук — Канора, Емілія Табашнюк, Марія Пернаровська, Ольга Андрущак, Анна Тріщук, Анастасія Кіщук, Марія Гарбус, Розалія Гнатюк — всі з Саскатуну, Катруся Шолтер — Канора;

По $3.00:
Евфрозина Рудевська — Саскатун.

Жертви на пров. стипендійний фонд:

По $10.00:
Марія Пернаровська, Соня Стратійчук, Анна Скоробогач.

Леся Удод і Анастасія Кіщук —

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Ніна Мудрик-Мриц

На Великдень

Прийшла до нас Гагілочка
На Великдень вранці,
В подарунку принесла нам
Радість, співи, танці.

„А вже весна", „Їде Зельман",
„Вербовая кладка"
Виводила Гагілочка,
А з нею дівчатка.

Трішки згодом ми Гагілці
Дали скибку паски
Та яєчко біле з хроном
Та платок ковбаски.

Та писанку — та просили
Чемними словами,
Щоб майбутні Великодні
Знов провела з нами.

Зайчик і Маргаритка

Сонечко тільки-що встало і дуже здивувалося, що по лісі ходить маленький сірий зайчик. Адже маленькі сірі зайчики люблять довго спати.

Наш зайчик ходив і ходив по лісі й журився. На ньому було чистеньке вбрання, і це теж було дивно — адже на маленьких сірих зайчиках рідко буває таке чистеньке вбранняє Хіба що у свято.

Сонечко, яке, гарно вмившися росою, уже прогулювалось по небі, кинуло один промінчик на зайчика і спитало:

— Маленький сірий зайчику, чому ти так рано встав?

— Бо маю велику журбу, — відповів зайчик.

— А чому ти так гарно одягнений?

— Бо сьогодні свято.

— А яке ж це свято?

— Свято мами.

— То чого ж ти журишся?

— Бо не знав, що подарувати своїй мамі. Ходжу і ходжу по лісі і ще нічого не придумав. А мама, сіра зайчиха, незабаром уже прикинеться, і тоді з чим я її привітаю?

— Я думаю, що вистачить, коли її поцілуєш і будеш дуже чемний.

— Я й так буду чемний, але це мало.

— Тоді дивися, щоб не забруднити свого чистенького святкового вбрання і мама буде рада.

— Я й так чистий, але це мало.

— Гм, гм, — сказало накінець сонечко, — спраді, не знаю, що тобі порадити.

— І я не знаю, що собі порадити — зітхнув маленький сірий зайчик.

— А я знаю! — шелеснуло щось у траві, — знаю!

— Хто це? — здивовано перепитав зайчик.

— Це я, лісова маргаретка — біла квітка. Нахилися трошки, то мене побачиш.

Маленький сірий зайчик нахилився і побачив чудову маргаритку, яка всміхнулася до нього так весело і мило, що зайчик забув свою журбу і сказав:

— Ти дуже, гарна, маргаритко.

— Ось і зірви мене і занеси своїй мамі. Думаю, що їй теж сподобаюся. А коли поставиш мене у глечик з росою, буде мені дуже добре і тоді звеселятиму твою маму, і це буде дуже гарний дарунок...

...Коли сіра зайчиха прокинулася, побачила перед собою свого синочка — маленького сірого зайчика. На ньому було чистеньке вбрання і тримав він у руці чудову білу квітку — лісову маргаритку.

(І. Р.)

Уляна Кравченко

МАМІ

О, мамочко!
Травневий блиск, травневий [чар
І квіти з ярих піль і лук
Приносимо Тобі, як дар,
Тобі схиляємось до рук.
Ти — сонечко для наших віч
Весь довгий рік — і вдень, і [вніч,
Тому в неділю цю святу Тобі
[приносим яр-красу,
При звуках дзвонів і пісень
Святкуємо Твій, мамо, День.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу пам'ять нашої дорогої мами, бабусі і прабабусі, бл. п., Анастасії Ілюк, Сондавн, Ман., яка відійшла у вічність 18-го лютого, 1975 р., складаємо на нев'янучий вінок $25.00 на журнал „Промінь".

Марія Вавринюк,
Ірина і Лорі-Анна Познанські

— — — — —

У світлу пам'ять мого любого сина Ореста Москалика, який у юнім віці, маючи 22 роки у часі другої світової війни 1944 року як вояк пропав без відомости, в його незабутню пам'ять складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Любляча мама Анна Москалик, Вінніпеґ

— — — — —

У перші роковини смерти дорогого мужа, тата і дідуся, бл. п. Івана Гошовського, який упокоївся 18 травня 1974 року на 88 році свого життя, складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Катерина Гошовська, Мус Джа, Саск.
Дочка Оля Райчиба, Едмонтон

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять моєї дорогої і незабутньої мами, бл. п. Аделі Савчук, яка упокоїлась 17 квітня 1968 року і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Сесилія Хриптул, Реджайна

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа Юліяна Бойчука, який упокоївся 10 квітня 1961 року і незабутніх родичів — батька бл. п. Тимка Ґошко, який упокоївся в січні 1930 року, мами — бл. п. Марії, яка упокоїлась у вересні 1970 року в їх пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Бойчук і родина

— — — — —

Відділ Союзу Українок ім. Ольги Басарабової в Калґари складає на нев'янучий вінок у пам'ять Марфи Сергієвої, мами пані Єви Дабіжи $5.00 на журнал „Промінь".

Р. Фик, секр. Келґари

— — — — —

Членкині відділу ім. Олени Пчілки у Бирнабі складають нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої дорогої і незабутньої добродійки, бл. п. Катерини Дебрин, яка працювала у нашім відділі кілька років, й яка упокоїлась 26 вересня 1974 року у Лондоні, Онт. і замість пахучих квітів, які вона любила, засилаємо $10.00 на журнал „Промінь". За відділ — Марія Рокочей, секр.

— — — — —

Висловлюємо щире співчуття родині бл. п. Анастасії Ілюк з Сондавн, Ман., яка упокоїлась 18 лютого 1975 року в шпиталі у Вайті, а у світлу пам'ять покійної Анастасії складаємо $5.00 на журнал „Промінь", що його покійна любила читати.

Марійка і Франко Дубинські, Вінніпеґ

— — — — —

Замість квітів на могили наших дорогих матерів — бл. п. Анастасії Григорчук і бл. п. Домцелі Пелехатої з теплою згадкою на День Матері у другу неділю в м. травні складаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Михайло й Марія Григорчуки, Етелберт, Ман.

У світлу пам'ять мого дорогого батька, бл. п. Михайла Материна у Торонто, який упокоївся 26 травня 1973 року, замість китиці квітів на його могилу засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Мирослава Яремко, дочка, Торонто

— — — — —

У другу річницю смерти нашого дорогого кума Михайла Материна, який упокоївся 26 травня 1973 року і куми Катерини Материн, яка упокоїлась 11 років тому — раніше свого мужа, в їх світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на журнал „Промінь". Хай пам'ять про них між нами залишиться вічною.

Михаїл і Анастасія Бабляк, Вердон, Квебек

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок у пам'ять моїх незабутніх родичів, мами бл. п. Марії і батька бл. п. Андрія Грицишинів, які упокоїлись обидвоє в м. березні, в їх світлу пам'ять засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дочка Михайлина Нєма, Монтреал

— — — — —

Сладаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дідуня Семена Ґереги, який упокоївся 14 жовтня 1974 року в Гаєс, Саск. в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Володимир і Іванна Дженис

— — — — —

У роковини смерти мого дорогого мужа, бл. п. Олекси Рудого, який упокоївся 22 січня 1974 року, у його світлу пам'ять замість нев'янучого вінка складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Руда, Стінен, Саск.

— — — — —

Членки Відділу ім. Олени Пчілки в Норт Бетлфорд, Саск., складають нев'янучі вінки в пам'ять своїх членок, які упокоїлися впродовж 25 літ існування Відділу, ними є: Тетяна Новосад, Катерина Циба, Анна Багрій, Тетяна Данилюк, Параска Черабин, Марія Калис, Катерина Федейко, Марія Луцак, Василина Білик, Галя Улишин, Докія Тимко, Катерина Козакевич, Параня Никіфорук, Текля Саранчук, Серафина Ковальська, Марія Білик, Докія Скорейко, Анастасія Дуб, Анна Шпак, Марія Ворох та Анастасія Свистун.

В їх пам'ять засилаємо $50.00 на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять!

Відділ ім. Олени Пчілки в Н. Бетлфорд, Саск.

Складаю нев'янучі вінки у світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх — брата о. С. Гребенюка, який упокоївся 20 липня 1969 року і родичів, які упокоїлись — мама, бл. п. Варвара Гребенюк у вересні 1929, батько, бл. п. Йосиф Гребенюк у жовтні 1933 р. у їх пам'ять засилаю $5.00 на „Промінь".

Юрій Гребенюк і родина, Айтуна

— — — — —

У першу річницю смерти моєї дорогої сестри бл. п. Анни Дирбавки, яка упокоїлась 12 квітня 1974 року, замість китиці квітів на її могилу засилаю $5.00 на „Промінь". Спочивай, дорога Сестро по тяжких трудах і хай канадійська земля буде тобі легкою.

Сестра Варвара Катеринич, Саскатун

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих незабутніх родичів — бл. п. Євдокії і бл. п. Івана Буряників з Айтуна, Саск.; мама упокоїлась 16 квітня 1965 року, а тато 13 березня 1973. Цих два місяці великого посту нам дуже сумно. Спочивайте з Богом, наші любі родичі! В їх пам'ять замість квітів засилаю $15.00 на журнал „Промінь".

Дочка Марія Березюк і родина, Айтуна

— — — — —

Складаю нев'янучі вінки у пам'ять моїх дорогих родичів, які упокоїлись — мама бл. п. Анна Козакевич 27 вересня 1915 року, батько — бл. п. Гнат Козакевич 15 квітня 1968, у їх світлу пам'ять складаю $5.00 на „Промінь".

Дочка Марія і зять Юрій Гребенюк, Айтуна, Саск.

— — — — —

Замість квітів на могили членів моєї родини, які відійшли у вічність в роках 1965 до 1975, в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Ольга Масиник, Реджайна, Саск.

На свіжу могилу бл. п. Николи Ларіоника, який упокоївся 22 лютого, 1975 р. у Саскатуні на 72 році життя. кладемо нев'янучий вінок у його світлу пам'ять і засилаємо $18.00 на прес. фонд журнала „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Членки кружка „Нютена" відділу О. Кобилянської, Саскатун

і дружина Текля

— — — — —

У перші роковини смерти мого улюбленого мужа і нашого тата, бл. п. Пилипа Олійника з Вінніпегу, який відійшов від нас у вічність 11 травня 1974 року, в його світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаємо $100.00 на Музей Союзу Українок у Саскатуні і $5.00 на „Промінь". Спи спокійно наш дорогий і незабутній тату. Хай канадійська земля буде тобі легкою.

Дружина Анна і дочки — Єлисавета Прокіпчук і Анна Шеленберґ

— — — — —

Із збірки на „нев'янучий вінок" під час похорону бл. п. Григорія Козоріза, який упокоївся 27 березня 1975 року, дружина покійного, Олександра, призначила $10.00 на прес. фонд „Променя".

Переслав о. В. Бойчук

Складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять мого дорогого чоловіка бл. п. Івана Романюка та складаю в його пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Єлена Романюк, дружина, Едмонтон

— — — — —

У річницю смерти наших дорогих і незабутніх родичів — бл. п. Михайла Погорецького і бл. п. Анни Погорецької. Тато упокоївсь 30 квітня 1974 року, а мама 9 липня 1972. Замість квітів на дорогі могили засилаю $10.00 на журнал „Промінь", якого вони обоє читали та високо оцінювали.

Дочка Доротея Панчук, Принс Алберт, Саск.

ПОМИНАЛЬНИЙ ОБІД В ЕҐЕЗІ, Б. К.

В неділю дня 2 березня 1975 р. відбулася панахида і поминальний обід в Егезі, Б. К. за душу бл. п. Андрея Луцика, який упокоївся 13 квітня 1973 р. на своїм 84-тім році життя. Похорон відбувся 16 квітня і тіло спочило на цвинтарі в Егезі, Б. К.

Перед своєю смертю Андрей довго хорував чи то вдома, чи в шпиталі в Чилівак, його добра дружина Докія стало ним опікувалася. Як взірцева християнка, вона вважала що й по смерті належиться згадати і за його душу помолитися.

Поминальним обідом занялося жіноцтво при церкві Св. Преображення в Егезі. До цього жіночого товариства належала пані Луцик від самого початку її прибуття до Егезі. Тут вона виявила свою любов до церкви працюючи і жертвуючи на неї. Пані Луцик, це бувша колись в Содборі пані Цьотка. Він самих початків української православної громади св. Володимира в Содборі, в той час пані Цьотка, не жаліла ні труду, ні грошей. Громада була в довгах і треба було якось ці довги сплачувати. Вона позволила вживати свою хату на різні забави, бо вони приносили потрібні громаді фонди. Дітей своїх брала до церкви на Богослуження, посилала до рідної і недільної школи. Всі вони тепер володіють добре рідною мовою і належать до своєї рідної церкви.

Пані Луцик плянує покинути Егезі і вернутись до Онтаріо, щоб там доживати свого віку ближче своїх дітей. Громада в Егезі відчує втрату, а інша громада здобуде працівницю.

Пані Луцик завжди любила згадувати і молитися за душі покійних з її рідні, цим вона заслужила собі щоб її діти і всі ті, що її знали, про неї ніколи не забували і в молитвах за неї згадували.

Нехай милосердний Господь Бог обдарує її ще добрим здоров'ям і много літ з нами прожити.

З приводу цього поминального обіду пані Луцик клала $20.00 на журнал „Промінь".

о. І. Г.

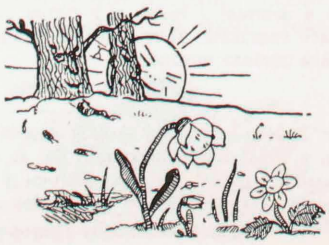

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

15-РІЧЧЯ „ПРОМЕНЯ"
ЕДМОНТОН

У неділю дня 2 березня 1975 року, відділ Союзу Українок при Катедрі Святого Івана, влаштував чайне прийняття для відзначення 15-річчя журналу „Промінь" і 30-річчя редакторської праці п. Н. Когуської.

Вступне слово сказала п. Ольга Лукомська: „За Божою поміччю, я маю велику приємність відкрити це чайне прийняття з нагоди двох важливих річниць. Вітаю Вас усіх щиро й бажаю, щоб програма сьогоднішнього підприємства скріпила нас усіх на дусі на користь нашої організації Союзу Українок Канади, що має обов'язок держати жінку-українку на належному українському культурному рівні. „Промінь" являється великим допоміжником у нашій організаційній праці й тому з пошаною відзначуємо ці роковини.

Далше слідували привіти: пані Настя Сенів, заступниця голови Пров. управи на Альберту склала привіт від Провінційної управи. Пані Василина Бойко, голова відділу при Катедрі Св. Івана вітала від відділу, а рівночасно склала подяку усім, хто працював для цього підприємства.

Голова Союзу Українок Канади пані Стефанія Пауш виголосила доповідь на тему „Променя" і „Важливості друкованого слова".

Пані Марія Сулима, заступниця голови Союзу Українок говорила про заслуги нашої редакторки „Променя", що вже 15 років держить наш журнал на належно високому рівні, що являє собою невід'ємну частину нашої організації.

Після обширної і вичерпної доповіді про заслуги редакторки Н. Когуської слідував заклик О. Лукомської за пожертвами на пресовий фонд журнала з нагоди 15-річчя „Променя".

Імпреза була успішна, присутніх було багато, на пресовий фонд журнала зібрано $192.00, а передплат і післяплат на суму $408.00. Комітет висловлює усім жертводавцям, передплатникам і читачам якнайщирішу подяку!

Дальше слідувало чайне прийняття, що так вміло приготовив соціяльний комітет на чолі з пані Олександрою Фарина.

Отець Віктор Лакуста провів молитву, перед поданням чаю. Панна Розалія Фарина і пані Ольга Юсипчук виконували ролю господинь.

Гостей вітали пані: голова відділу пані Василина Бойко, добр. Марія Хом'як, добр. Марія Лакуста, Ольга Лукомська.

Чай наливали пані: Софія Василишин, Емма Верхомин, Лукія Голубіцька, Марія Гринчук, добр. Марія Хом'як і добр. Марія Лакуста.

Пожертви, передплати і післяплати приймали пані: Анна Кравець, Анна Особа, Марія Ґрекул, панна Розалія Фарина.

Книжку гостей доглядала пані Катерина Гавриш. Вступ був за добровільними датками. Вплинуло $93.00. Панна Лариса Хом'як виготовила запрошення.

До комітету „Променя" на 1975 рік входять пані: голова Ольга Лукомська, членки: добр. Марія Хом'як, Анна Особа, Анна Кравець, Ольга Юсипчук. Знимку робив пан Трифон Федорук.

Ольга Лукомська

Під час членського чаю — зліва направо: добр. Марія Хом'як, Анна Особа, Ольга Лукомська — голова Комітету, Василина Бойко — голова відділу, Анна Кравець, Ольга Юсипчук.

У 80-ЛІТТЯ СОФІЇ ЛИТВИН

В неділю 29 грудня 1974 року членкині відділу ім. Доньки України у Тандер Бей, Онт. за ініціятивою своєї голови пані Олі Михайлишин улаштували милу несподіванку пані Софії Литвин, привітавши її з нагоди 80 ліття і днем народження.

Пані Литвин, мати нашої членкині Марії Пресуньки приїхала з Вінніпеґосес ще минулого літа, щоб жити при своїй дочці Марії.

І так тієї неділі, коли пані Софії Литвин сповнилось 80 років, ми гуртом пішли до дому пані Пресуньки. Тут пані М. Гарасимчук від відділу Доньки України склала привіт іменинниці, бажаючи їй доброго здоров'я, радости і в імени членства їй на пам'ятку дарунок. Пані О. Михайлишин спекла спеціяльний торт і він зайняв головне місце перед ювілятою.

Пані Литвин оцінила таке гарне привітання з нагоди дня її народин та висловила щиру подяку членкиням відділу за вшанування.

Пані Литвин є загально шанована, як мати і громадянка, читачка часописів і журнала зокрема. І хоч її здо-

ров'я дещо послаблене через поважний вік, вона досить добре держиться.

На дружній товариській гутірці та приємній гостині час дуже швидко проминав. І з нагоди такої милої несподіванки, щоб виявити свою вдячність, пані Софія Литвин склала від себе $5.00 на прес. фонд журнала „Промінь", других $5.00 пожертвувала від себе дочка Марія Пресунька, оцінюючи увагу членства до її матері, С. Литвин.

Н. Н.

40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЖІНОЧОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ СВ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ У ВЕҐРЕВИЛІ, АЛТА.

В четвер 23 травня 1974 року відділ святкував сорокліття свого існування. Ювілейне свято започатковано в місцевій Українській Церкві о годині 5:30 вечором, де всеч. о. прот. Юрій Туржанський відслужив Молебень за здоров'я членкинь, як також і Панахиду за померлих. (Ювілей був відложений на рік з причини відкриття нової церкви). В той день погода була чудова і наші дорогі гості змогли прибути ще перед відправою і тим звеличити наше торжество. Прибули такі особи: Пані Ганка Романчич-Ковальчук зі Ст. Кетеринс, Онт., пані С. Пауш, крайова голова Союзу Українок, пані Н. Боднар, провінційна голова, та інші членкині управи Союзу. Після Молебня всі перейшли до Народнього Дому на вечерю. При дверях вітали гостей пані Анна Загарійчук і Анна Салдан, заступниці голови, та пані Една Равлюк, рекордова секретарка. Заля була відповідно удекорована. На стіні за головним столом була вимальована відзнака товариства смолоски з гарним написом: „СОРОКЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЖІНОЧОГО ТОВАРИСТВА". На столі серед живих квітів пишався прегарний ювілейний торт зі сорокома свічками. Збоку стояли наші традиційні калачі зі свічкою, яка була перев'язана жалібною чорною стяжкою, це за померлих наших членкинь.

Свято відкрила голова пані П. Бережан, вітаючи гостей й всіх присутніх, засвітила свічку на калачах, всі встали, а секретарка пані Една Равлюк перечитала імена померлих членкинь, після чого відспівано „Вічная пам'ять". Отець прот. Ю. Туржанський провів молитву перед вечерою, а пані Єлена Мельничук, бувша голова, піднесла тост до королевої.

Після вечері слідувала програма, яку переводила голова відділу пані П. Бережан. Представивши головний стіл, попросила до привітів. Привіти склали: о. прот. Юрій Туржанський — настоятель, пані Боднар — голова провінційної управи, та пан Олександер Ґордей — голова церковного заряду у Веґревил. Пані Марія Музика представила, в дуже гарний спосіб, підкреслюючи великі заслуги, вклад праці, пані Ковальчук в нашій громаді на початках.

Промова пані Ковальчук була дуже цікава. Прелеґентка думками сягнула в початки організації нашої церковної громади, та жіночого товариства. Згадала перших піонерок нашого жіночого руху, не тільки у Веґревил, але й в околиці. Пригадала гарні і світлі сторінки минувшини. Українські написи при в'їзді до містечка, на склепах, українська

Членкині відділу Союзу Українок Канади ім. Св. Княгині Ольги у Веґревил, Алберта. Частина членок бракує на знимці.

мова була пануючою, не тільки в домах, але й на вулиці. Віддані люди працювали рука в руку, з великим спокоєм та любов'ю на розвій духово-національного життя. За глибоко опрацьоване слово, учасники винагородили, пані Ковальчук, рясними оплесками. Після цього слідувало краяння ювілейного торта, яке виконали: крайова голова Союзу Українок пані Пауш разом з головою нашого відділу пані П. Бережан. Предсідниця вечора, попросила референтку архіву пані Ф. Павлюк, перечитати історію відділу за минулих сорок років. Пані Павлюк обширно згадала про заснування, та початки нашого відділу. Перші збори відбулись 3 травня 1933 року в домі, вже покійної, пані Ксені Кирилюк. В той час вписалось 9 членкинь, з яких три були присутні на ювілею, які й до нині є активними, та своєю присутністю величали наше торжество. Початки були дуже тяжкі, без жадних вигод, але жінки працювали переборюючи всі труднощі тогочасного життя. В 1934 році почалась будова церкви, на яку жіноче товариство багато жертвувало. В 1935 році за Божою допомогою закінчено будову церкви, і в тому ж році 28 липня відбулось посвячення церкви, яке звершив Архиєп. Іоан Теодорович, а сослужив йому місцевий о. настоятель Дмитро Стратійчук. Жіноцтво багато допомагало своєю працею в цьому історичному святі, а особливо дуже напрацювались з приготовленні обіду, який в той час мусіли приготовляти по приватних хатах. В 1936 році наш відділ вступив до Союзу Українок Канади. Від самих початків, головним завданням товариства було опікуватися рідною й недільною школами, та молоддю. Видало 2 тисячі примірників Куховарської книжки, яка дуже скоро розійшлася.

Жертвенність товариства була велика. Під час відкриття нової церкви 28 жовтня 1973 року, наш відділ передав до будівельного комітету чека на $50,000.00. На протязі сорока літ до церковної каси ми передали понад $100,000.00, а окрім того багато жертвували на інші національно-релігійні справи.

Добр. Туржанська представила голову Союзу Українок і попросила її до слова. В короткім слові пані Пауш привітала відділ з Ювілеєм, не тільки від себе, але й від всіх відділів в Канаді. Заохотила до дальшої тяжкої та вельми корисної праці в Союзі Українок Канади, та побажала якнайкращих успіхів на будуче. Предсіниця сердечно подякувала голові за слово, та попросила пані М. Касіян, щоб представила членкинь, які впродовж 25 літ працювали в товаристві. Пані Касіян дала короткий опис їх діяльности у відділі, а пані Пауш вручала грамоти. Відзначені були слідуючі членкині: добр. З. Туржанська, добр. М. Мельничук, В. Федорук, П. Малофій, Л. Кирильчук, А. Байдала, С. Барлат, К. Кузик, А. Солдан, Д. Смук, М. Храпко, Р. Мандрик, П. Барлот, Л. Шапка, А. Шпак, Ю. Смук, А. Флійчук, Д. Шевчук, Д. Мерелюк, Ф. Пікуш, В. Кашмон, А. Івасюк, Є. Мельничук, М. Касіян, А. Мандрик.

Хор жіночого товариства під управою пані Віри Федорук проспівав три пісні, чим зробив велику несподіванку присутнім.

Кінцеве слово виголосив о. прот. Юрій Туржанський, в якому дав велике признання нашому відділові, та побажав на будуче обильних ласк й милосердя Божого, щоб і на будуче в єдности, згоді, та братерстві відділ провадив цю велику, тяжку, та вельми корисну працю нашої громади, та на славу всьому побожному та доброму українському жіноцтва.

Програму ювілею закінчено молитвою, після якої жіноцтво подало каву, а присутні брали ювілейний торт. Роздано також і „Історію" нашого відділу, всім присутнім, яку опрацювали: пані Павлюк і Мельничук.

Є. Мельничук,
референтка „Променя"

Краяння ювілейного торта — зліва направо: Є. Равлюк, о. прот. Ю. Туржанський, добр. З. Туржанська, Г. Ковальчук, С. Пауш, П. Бережан, Є. Мельничук, Н. Боднар, М. Дікур, Ф. Павлюк.

50-РІЧЧЯ ПОДРУЖЖЯ
ЕДМОНТОН

У суботу 15 лютого ц. р. Михайло й Катедина Кругляки урочисто святкували 50-річчя — Золотий Ювілей — їх подружжя. Все це святкування підготовили й організували їх діти, як несподіванку для своїх батьків, три одружені сини: Тарас, Орест і Олесь та їх дружини. З цієї нагоди о 6-ій год. ввечері в Соборі Св. Івана відбувся вдячний молебень, що його відслужили о. прот. О. Хом'як та о. В. Лакуста, настоятелі собору. По молебні, тепле привітальне слово на честь ювілят сказав о. прот. О. Хом'як. Святочна вечеря відбулась в катедральній авдиторії св. Івана. Коли вже всі засіли за столи і в залі запанував спокій, в цей час 9 осіб внуків ювілят увійшли в залю наблизились до головного столу і кожен із них підніс дідові й бабі (ювілятам) по дві рожі. Це був надзвичайно цікавий і урочистий момент. Молитву перед вечерею проказав о. прот. О. Хом'як(а страви поблагословив ВПреосвящ. Владика Андрій, Архиєпископ Едмонтону й Західньої Єпархії УГПЦ в Канаді.

Заля, відповідно до урочистости, була прикрашена зокрема звертав на себе увагу плякат (через всю сцену) гарно написаний „Н 50-ту річницю щастя й здоров'я Михайлові й Катерині, 20 лютого 1975 року". Головний стіл був застелений українськими скатертями, з свічниками тортами... За святочну вечерю засіло понад 160 осіб.

Господарем був Тарас Кругляк, старший син ювілят. Тост до ювілят підніс Дмитро Кубрак, сват ювілят. По представленні осіб за головним столом за яким були ювіляти, їх родина, Духовенство з добродійками, господар представив окремих осіб в залі, зокрема тих, що були із-поза Едмонтону.

В офіційній програмі, першим до слова був покликаний Г. Візімірський з Редвотер, приятель ювілята ще з України. Наступним промовцем був К. М. Теличко, секретар СУС і приятель ювілят. Пані С. Пауш, голова Союзу Українок Канади, яка в основному говорила про заслуги ювілятки в Союзі Українок Канади. Преп. о. прот. коротко вітав ювілят від себе й мейора В. Гавреляка, який не міг прибути на вечерю. І. Татарин, довголітній приятель ювілят розповів, про громадську працю ювілята в час його перебування в Редвей. А відтак ще промовляли Р. Кругляк, внуків ювілят і О. Кругляк, син ювілят. По промові Владики Андрея присутні відспівали — На многії літа — на честь ювілят. Всі промовці коротко, але річево промовляли проювілят, зокрема підкреслювали їх великі заслуги на церковній і громадській ниві. М. Кругляк (ювілят) в своєму слові подякував всім за промови за участь у молебні та взагалі в їх святі.

Було відчитано багато листів та телеграм-привітів, серед них від прем'єр-міністра П. Трудо, федерального та албертійського уряду, приятелів і родини поза Едмонтону. Були привіти від родини з України. По офіційній програмі відбулася забава під звуки музики.

Народився Михайло і вересня 1896 року в селі Денисові, Тернопільської області. В 1927 році ювілят приїхав до Канади, а дружину залишив в Україні. На початках перебував в Едмонтоні, а після пересилився до Редвей, де працював у фармерів. Починаючи від 1930 року працював у Вестерн Лайф Іншуренс компані, як їх аґент. Пізніше працював у Вестерн Кебінет компані. В 1939 році приїхала його дружина з України з сином Тарасом.

Участь в громадському житті почав брати ще в Україні. В Редвей своєю активною участю оживив громадське життя, був одним із організаторів відділу СУС. В Едмонтоні під час будови катедри св. Івана був головою будівельного Комітету, а пізніше належав до управи громади й був три роки заступником голови громади, а також був активним в місцевому відділі Товариства Українців Самостійників та місцевому відділі КУК. Ювілят є членом катедральної громади св. Івана, членом Інституту св. Івана, Колегії св. Андрея і членом ТУС від самих початків.

Ювілятка від 1948 року належить до відділу Союзу Українок в Едмонтоні. Сім років була заступницею голови та багато разів очолювала різні комітети. За активну громадську працю в 1971 році її нагороджено почесним членством Союзу Українок Канади. Вона передплачує й читає „Промінь" та іншу українську пресу. За активну громадську працю в громаді св. Івана їм обом було неділено Почесне членство в цій громаді. Хоч обоє вони великих матеріяльних достатків не мали, але завжди щиро жертвували на церковні чи загально українські потреби, в силу своїх матеріяльних можливостей.

Ювіляти з нагоди свого родинного свята склали пожертви: на Собор Св. Івана — $100.00, на Колегію Св. Андрея — $50.00, на Інститут св. Івана — $25.00, Централю СУС — $25.00, на „Український Голос" — $35.00, на журнал „Нові дні" — $25.00, „Вісник" — $20.00, „Промінь" — $20.00.

Бажаємо ювілятам довгого віку, міцного здоров'я на їх втіху і втіху їх родини. Щасти Вам, Боже!

К. М. Т-чко

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ВІННІПЕЗІ

Заходом культурно-освітнього комітету при відділі ім. Лесі Українки, при катедральній громаді Пресв. Трійці в Вінніпегу відбулось 5 лютого 1975 р. свято патронки жіночого товариства.

Вступним словом голова відділу, пані Соня Бейзик відкрила імпрезу.

Програма почалась читанням уривків з творів поетеси. Членкиня освітнього комітету, пані Надя Шаварська, чутливо і по мистецьки виконала зміст вибраних поезій.

Доповідачкою свята була добр. Стефанія Юрківська. Вона коротко зупинилась над біографією поетеси, а по цім значенню творів Лесі. Велике признання за Лесині успіхи треба завдячувати матері Лесі, Олені Косач, яка від дитинства в свою доню, вповювала любов до всього рідного. Виростаючи серед такого здорового оточення, в Лесі постійно зростав та вироблявся ширший світогляд, осягаючи досконалости у поетичній, а головно в драматичній творчости. Лесі Українці не все сприяло; ще замолоду вона боролась супроти жорстокої недуги, що підкошувала стан її здоров'я, вкорочуючи її життя в самім розцвіті літ. А все ж таки таки через свої глибоко змістовні твори вона успіла осягнути признання поетеси світової слави.

Гостю - бесідниця представила добр. Марія Керніцька, а слово подяки склала пані Соня Бейзик. Після програми пані подали чай.

СВЯТО ЧЛЕНСТВА

Кожного року наш відділ улаштовує Свято членства. Цього року заходом комітету членства відділ улаштував відповідну програму яка відбулась в середу 26 лютого 1975 р. в катедральній авдиторії.

Голова комітету членства, пані Анна Назаревич у своїм вступнім слові, привітала гостей та з'ясувала цілі такого свята.

Настоятель Катедри о. Ф. Керніцький провів молитву. Слідувала хвилина мовчанки в пам'ять покійних членкинь відділу.

Пані Олена Кібзей членкиня комітету, представила нових членкинь, а саме, пань: Анну Сопівник, Донну Онищук, Франю Юрків, Ольгу Скегар, Маргарету Кінащук, Галю Каліш, Марію Петрів, Вікторію Горяк, Домку Терновецьку і Марію Піялу. Писутні привітали нових членкинь гучними оплесками.

Слідував народній танець молодої групи під проводом старших сумківців: Вікторії Гайворон, Александри Назаревич і Давида Василишна.

Святочний реферат на організаційну тему виголосила добр. Марія Керніцька. Зміст доповіді включав основу жіночої організації, цілі, осяги заслуг та плян праці на майбутнє Союзу Українок. Доповідачка з гордістю вичислювала широку діяльність жіночого руху та оптимістичною світлою візією представляла можливости існування організації. Вона сказала, що Союз Українок має за собою приблизно 50 літ активної діяльности; і що вже робляться приготовання до написання другого чверть століття нашого історії. Між доповідачка підкреслила, що 1975 рік є призначений як Міжнародний Жіночий Рік, і що в цім році також відзначуємо 90-ліття жіночого руху в Україні. Добр. Керніцька закликала жіноцтво, а особливо молодших включатись в ряди Союзу Українок щоб далі розвивати працю організації, закликала докладати всіх зусиль у збереженні української мови, культури, плекання любови і рідної церкви та активної участи в загальносуспільнім житті Канади, а рівночасно не забувати за наших братів і сестер в Україні. Доповідь була позитивна і справила приємне враження на слухачів.

Бесідницю представила пані Єлисавета Зучкан, подяку склала пані Галина Бабій.

Жіночий хор під управою пані Ольги Завісляк відспівав чотири пісні на три голоси. Панна Надія Шкварчук приграваля на фортепіяні.

Голова пані Соня Бейзик проголосила, що в 1974 році було чотири членкині, які були присутні на кожних зборах відділу і за те управа нагороджує їх безплатним членством в 1975 році. Членкині які заслужили на це признання є: Орися Бугера, Василина Курик, Михаліна Монастирська і Соня Бейзик.

На закінчення пані подали чай на якім велась загальна гутірка.

Є. Білич, прес. референтка

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНИ В РЕДЖАЙНІ

Заходами культурно-освітнього комітету при відділі Доньки України в Реджайні, відбулись Святочні сходини в честь найбільшої і незабутньої поетеси нашого народу, Лесі Українки.

Програму свята відкрила голова т-ва пані Е. Кушнір, вступним словом. Реферат на свято поетеси прочитала пані А. Ваврух і подала коротку біографію поетеси, а особливу увагу звернула на ті обставини, в яких виростала Леся Українка і на те дбайливе виховання, яке дала своїм дітям свідома і люб'яча мати Олена Пчілка. Пані Д. Лайчук з чуттям гарно віддеклямувала поему Лесі Українки „Подорож до моря". Святочного настрою надавав присутнім гарно прибраний стіл, що його прибрала Анна Мудра. Стіл був накритий вишиваним обрусом, на якім стояв портрет Лесі Українки прикрашений вишиваним рушником і китицею червоних маків. Присутні мали нагоду оглянути твори Лесі Українки в українській і англійській мовах.

Пані А. Мудра попросила пані С. Криптул до слова, яка привітала гостей і сказала, що наше свято скромне, але урочисте, і заразом подякувала всім присутнім за їх участь у святі і запросила на чай з перекускою.

З нагоди тієї імпрези відділ пересилає на пресовий фонд „Променя" 10.00 дол. та складає побажання якнайкращих успіхів у дальшій праці журнала.

Анна Мудра,
культурно-освітня реф.

СВЯТО Л. УКРАЇНКИ
СТ. КЕТЕРИНС, ОНТ.

Завдяки дбайливому старанню Союзу Українок Канади, відділу ім. Л. Українки, в неділю 23 лютого 1975 р., відбулася святочна академія з концертом в пам'ять патронки нашого відділу, славної поетеси Лесі Українки.

Після Служби Божої о. настоятель Ф. Легенюк сказав коротке слово про Л. Українку та закликав присутніх до молитовної участи в Панахиді за спокій її душі. Дуже гарно проспівав хор Панахиду О. Кошиця під диригентурою п. Ол. Мельничука.

О годині 2:30 по обіді в парафіяльній залі, при гарно вдекорованих столах, засіло поважне число парафіян нашої громади, а також гостей. Святочну академію відкрила голова жіночого т-ва пані Т. Дем'яненко. Вона гарно привітала присутніх і з'ясувала значення цього свята для нас. При закінченні вступного слова, голова покликала учня 5 кляси Рідної Школи, який досить вправно відіграв на піяно канадійський гимн.

Святочну доповідь на тему: „Духова велич Л. Українки в українській і світовій літературі", виголосила добр. М. Легенюк. Дальше слі-

дували такі точки: Жіночий октет, який складається з пань: Н. Андрусів, А. Мельничук, Д. Бобро, А. Крощук, Є. Панчишин, П. Захарчинська, Д. Гайдук і А. Казанівська, під диригентурою п. О. Мельничука, проспівав три пісні: „Гетьте думи, ви хмари осінні", „Плавай, плавай лебедоньку" і „Зелений гай".

Читання і деклямування поезій Л. Українки: учениця 6 кл. Рідної школи прочитала вірш „Конвалія". Учениця курсів українознавства О. Лупул з глибоким чуттям і переживанням продеклямувала вірш: „Контра спем сперо". Дуже чутливо прочитали пані: Т. Дем'яненко, „Ні, я покорити..." і Л. Прокоменко, „І ти боролась мов Ізраїль". Настоятель о. прот, Федір прочитав вірша Лесі Українк: „Мій рідний край", яким до сліз зворушив всіх присутніх.

Кінцеве слово сказала освітня реф. пані Н. Андрусів, яка щиро дякувала всім виконавцям вищеподаних точок, особливо п. диригентові О. Мельничукові за підготовлення пісень та всім присутнім за участь у святі. Вона з великим вдоволенням підкреслила, що це свято було дуже вдалою імпрезою, яка принесла нам і нашим дітям не тільки моральне задоволення, але дала сили вірити у наше краще майбутнє.

Після закінчення святочної програми, членкині відділу угощали всіх чаєм та солодощами.

З цієї нагоди наш відділ складає жертву в сумі $25.00 на прес-фронд „Променя".

Добр. М. Легенюк, рекорд. секр.

З РОДИННОГО СВЯТА — НА ДОБРІ ЦІЛІ!

ҐРИМСБІ, ОНТАРІО

Добрі діти завжди належно оцінюють і вшановують своїх достойних батьків. Так і сталося в родині п-ва Бураків. Стараннням дочок Галі, Орисі і сина Андрійка при чільній допомозі добрих друзів в суботу 25 січня ц. р. було гідно відзначено 25-річчя подружнього життя — Петра і Марії Бураків.

В храмі Св. Юрія ввечері в присутності ювілятів, ближчої родини і численних гостей урочистий молебень за здоров'я ювілятів відправив настоятель о. Т. Міненко, Сердечно поздоровив о. парох ювілятів по молебні і запросив всіх присутніх на святочну гостину до парафіяльної залі.

Незабаром ювілята, родина і гості сіли до столів, заставлених смачними стравами, дбайливо приготованими невтомною пані Галиною Роєнко з поміччю добрих жінок-господинь.

Щире слово сказав о. Т. Міненко. Він ще раз поздоровив п-во Бураків з нагоди 25-ліття подружнього життя, відзначивши, що обоє ювіляти — Марія і Петро — не лише свідомі, жертвенні і діяльні парафіяни громади Св. Юрія в Ґримзбі, але й примірні батьки, що зуміли виховати своїх трьох дітей в національно-релігійному дусі, прищепили їм любов до праці, до рідної Церкви і наших звичаїв. Сама пані Марія є активною в жіночій організації ім. Св. княгині Ольги. Старша дочка Галя одружена з п. Ярославом Роєнком, друга дочка — Орися і син Андрійко живуть з батьками.

Закінчуючи своє слово, о. Міненко висловив тверду надію, що і ювілята, і уся їх дружня сім'я й надалі будуть примірно жертвенні і активні на церковній і громадській ниві. Виступ о. настоятеля присутні схвально вітали гучними оплесками.

Наступно господар п. Віктор Роєнко прочитав привіти і телеграми від родичів та знайомих, що не змогли особисто бути на святочному вечорі. Зокрема надійшло привітання від батьків і брата пані Марії, що живуть в Німеччині.

В дальшому склали привіти сестра ювілянтки — пані Ольга Тихончук, швагер Павло Трач, діти — Галя, Орися та наймолодший в родині — Андрійко. Всі діти сердечно і мило Вітаючи ювілятів, п. Михайло Донек — голова управи Т-ва Сприяння УНРаді в Гамільтоні — особливо відзначив активну участь пані Марії Буряк в успішному проведенні коляди на потреби українського уряду в екзилі.

На запрошення господаря свята останньо промовляли ювілята. П-во Бураки щиросердечно подякували всім присутнім за добрі побажання, а особливо висловили вдячність своїм дітям, о. настоятелеві Т. Міненкові та усьому комітетові, що так гарно підготував святочний і незабутній вечірок на честь їхнього „Срібного ювілею" подружжя.

**
*

Як і належить, наступного дня, в неділю по обіді відбулися поправини після родинного свята. Гостина пройшла весело і дружньо.

На внесок о. Т. Міненка про збірку на добродійні цілі всі присутні відгукнулися дуже прихильно і дарували щедро. Збірку, що принесла 125 дол., розподілено так: на православний двотижневик „Вісник" — 25 дол., на жіночий журнал „Промінь" — 25 дол., до фонду оборони В. Мороза — 50 дол., на УНРаду — 25 дол.

З нагоди свого „Срібного ювілею" п-во Петро і Марія Бурак окремо склали дар на добрі цілі, а саме: 25 дол. на храм Св. Юрія у Ґримзбі, 25 дол. — на Українську Православну церкву в Ст. Кетеринс, 25 дол. на „Рідну Школу" при громаді в Ґримсбі, 25 дол. — до фонду УНРади.

Щира вдячність всім щедрим жертводавцям, а шановним ювілятам — наше спільне побажання щастя, здоров'я і многих літ!

Присутній

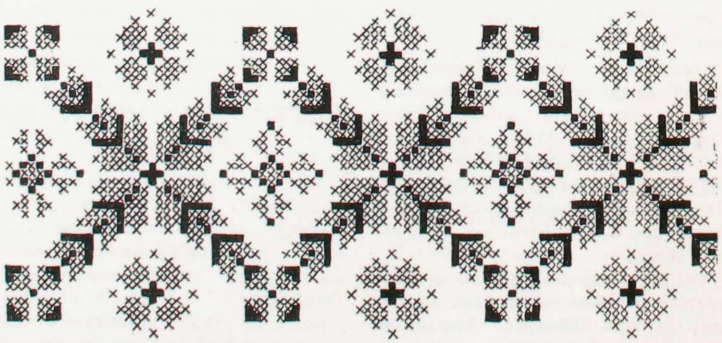

З збірки **Олени Пчілки,** ефективний хрестиковий взір виконаний в двох краска: ■ — чорна, червона — X до прикрасни модерної ноші чи хати: скатерти, подушки, фіранки.

Музей Союзу Українок Канади, Філія Торонто

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІННІПЕҐ, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 4 грудня 1974 р. в церковній авдиторії. Голова відділу пані Соня Бейзик відкрила збори привітавши всіх присутніх і попросила о. Керніцького прочитати молитву. На предсідницю зборів вибрано панну Д. Гаврисишин а на секретарку пані Надію Шаварську.

Пресідниця подякувала за довір'я до неї і перебрала ведення зборів, та приступили до звітів діяльности відділу, які здавали голови різних комітетів.

На протязі 1974 року відбулося 9 місячних зборів, одні надзвичайні збори, та ряд засідань Комітетів для плянування праці в різних ділянках. На кожних зборах були читані обіжники з централі, різні листи та картки подяк.

Праця відділу є поділена між управою і іншими комітетами. Членкині нашого відділу включаються в церковно-громадську працю; як учительки Недільної та Української школи і садочка. Співають у жіночому хорі як рівнож і церковному.

Поважне число членкинь є в управі Провінційної екзекутиви, а деякі входять до централі С.У.К.

Наш відділ співпрацює з льокальним відділом КУК, який наша представниця очолює, входить до місцевої Жіночої Ради і Червоного Хреста.

На протязі року відділ приготовив Св. Йорданську вечерю, Спільне свячене, Храмовий обід, обід під час з'їзду Колегії Св. Андрея, С.У.К і ТУС як також ряд поминальних обідів. На різних окремих імпрезах членкині подавали перекуску і чай. Впродовж зимового сезону членкині робили і продавали вареники.

Відділ дав повну поміч сумківцям під час „Українського Тижня" — членкині працювали в кухні, приготовили їжу та дарували печиво. Рівну ж поміч дали сумківцям в час Фолкльорами.

Велике признання належить референткам старшого і молодшого віддіів СУМК за їх труд і працю в збагаченні сумківської програми, яка увінчалась великим успіхом.

Членкині відвідували хворих в лікарнях і дома, та висилали квіти. Відвідували старших громадян в домі Св. Родини та видали перекуску для старших громадян в Селкирк Дей Сентр. Інші членкині ходили шити для Червоного Хреста.

Заходами Культурно-освітнього комітету улаштовано слідуючі імпрези: спільними силами з відділом ТУС відбулося Свято Лесі Українки. Цікавий реферат про Л. Українку виголосив професор Манітобського університету С. Погорілий. Концертову програму виконали мол. відділ СУМК.

В місяці листопаді відбулося Свято Книжки, на якому промовляла ред. журналу „Промінь" пані Н. Когуська.

Пані Н. Когуська прочитала біографічний нарис двох сучасних письменників-дисидентів України, — Валентина Мороза і Євгена Сверстюка. Мистецьким читанням, добр. Г. Кіцюк, прочитала лист „Замість останнього слова" — В. Мороза і „На свято жінки" — Є Сверстюка.

З великим успіхом відбувся Весняний і осінній чай та базар, а під час літього табору для нашої дітвори, членкині помагали на оселі „Веселка".

В місяці лютім відбувся День Членства, який відкрив о. Симчич молитвою і однохвилинною мовчанкою вшановано членкинь, які відійшли у вічність. Вечір відбувся з малою програмою, а головною доповідачкою була заст. голови Провінційної Екзекутиви С.УК., добр. Ю. Лучак.

Під час великого посту о. М. Равлюк дав виклад на тему: — „Як приготовляти себе до Св. Воскресіння", та „Роля жінки в церковному житті".

Багато праці присвячують членкині нашій молоді згуртованій в старшому і молодшому відділах СУМК та дають моральну і фінансову піддержку Садочкові для малят.

Брали активну участь в місці з делегатками в провінційному з'їзді С.У.К., як рівнож спільними силами з іншими відділами приготовили чайне прийняття для усіх учасників з'їзду.

В час Конгресу КУК, наш відділ був зарепрезентований двома делеґатками.

Відділ відбув два розвагові вечорі, а саме: „Баль 100-ліття міста Вінніпегу", та спільну вечерю членкинь на закінчення сезону праці в Килдонан Мотор Готелі.

Під вмілим головуванням пані С. Бейзик у відділі була повна співпраця про що яскраво відчить фінансовий звіт: перенесено з 1973 $5,533.07. Загальний прибуток — $14,279.29, видатки за 1974 — $10,976.30, в касі лишається $8,856.06.

Управа на 1975 р.: голова — Соня Бейзик, уступаюча голова — Галя Богонос, заст. голови — Г. Бабій і Є. Зучкан, рекорд. секр. — М. Ковальчук, кореспо. секр. — М. Карп'як, фін. секр. — Е. Стахурська, касирка — М. Саранчук.

Контрольна комісія: М. Войтович, Л. Школьна і О. Скегар.

Голови комітетів: телефонічний — А. Олійник, молодший СУМК — О. Завісляк, культ.-освіт. — М. Анонійчук, програмовий — С. Тодащук, добродійний — Л. Школьна, відвідування хворих — добр. М. Керніцька, членства — А. Назаревич, дорадниці старшого СУМК — М. Пестрак і добр. Ю. Лучак, садочка — Г. Русин, Червоного Хреста — М. Левицька.

Представниці до КУК: Ґ. Яременко, М. Анонійчук і М. Юрків. До Вінніпезької Жіночої Ради — Е. Соломон і М. Івашко.

Референтки: ручних робіт — М. Ковальчук, преси — Є. Білич, архіву і журн. „Промінь" — Д. Черевик, гардероба — М. Монастирська.

Н. Шаварська, секр.

СТІНЕН, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори віддлу відбулися 12 грудня 1974 в церковній залі. Збори відкрито молитвою. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померших членкинь. Предсідницею зборів була пані Анна Гуцол, а секретарювала пані Антонія Корпан. Протокол з минулорічних річних зборів прочитала А. Корпан, фінансовий звіт — Анна Ковальчук, контрольної комісії — Антонія Корпан, звіт господинь — Адонія Козменюк, комітет купівлі — Орися Лозінська, діяльність відділу — Марія Н. Козменюк. Голова Марія Корковська подякувала членкиням за працю впродовж року.

Відділ відбув 10 місячних зборів — одні річні збори, одно засідання, взяли участь у 25 ювілеї громади, приготовили обід на храмове свято,

найняли поминальну Службу Божу, приготовили 5 похоронних прийнять, бенкет, весільне прийняття, вечірок уродин для старших, спільну Святу Вечерю у Різдвяні свята з обміном подарунків між членкинями і для дітей, продаж Великодного печива, розігравка на три речі — ковдру вишила А. Ковалчук, дві декоративних подушки подарувала Франя Гунька, обрус куплено з каси відділу, а речі на ковдру подарувала Адонія Козменюк.

Відділ також займався шиттям та збірками на Червоний Хрест. Членкині ходили з колядою.

В нас є зорганізована Українська школа, в якій навчає учителька Василина Стиранко. Членкині відділу виконували іншу потрібну у громаді працю, складали пожертви для церкви та на добродійні цілі.

Фінансовий звіт: в касі з 1973 року осталось — $433.93, прибутки в 1974 — $1,549.12, видатки в 1974 — $1,321.56, осталось у касі — $654.49.

Управа відділу на 1975 рік: голова — Марія Корковська, заст. голови — Адонія Козменюк, секретарка — Марія Н. Козменюк, заст. секретарки — Ґеня Гайдамаха, касирка — Анна Ковальчук. Контрольна комісія — М. Вігнан, М. В. Козменюк, А. Корпан. Господині — А. Козменюк, К. Цуркан, П. Ґурська, В. Королюк, Н. Боднарик, господині церкви — М. В. Козменюк, А. Парасюк, М. Вігнан, М. Корковська. Комітет купівлі — А. Анака, О. Лозінська, Н. Боднарик, А. Цуркан. Сестриці — Анна Дорощук, Марта Стиранко, відвідування хворих — М. Козменюк і А. Цуркан, оголошувань — М. Корковська, журнала „Промінь" Е. Цуркан.

Працюємо щиро.

М. Н. Козменюк, секр.

ЛАШІН, КВЕБЕК
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 9 лютого 1975 року. Збори офіційно відкрила голова відділу — Наталка Лазоренко. Було проведено спільну молитву. До почесної президії зборів були покликані: почесна голова відділу — Анна Ґеньґа і почесна членка відділу — Єфімія Товстюк. Предсідницею зборів була голова відділу — Н. Лазоренко, секретарювала — Надія Кушнірук. Було вшановано світлу пам'ять померших членок відділу, відспіванням „Вічная Пам'ять". Прочитано протокол з минулорічних Річних Зборів.

Слідували звіти: заряду, комітетів і контрольної комісії. Відділ співпрацював з зарядом церковної громади, з СУМКом і Рідною школою. Членкині відділу брали активну участь у всіх церковно-громадських та культурно-національних імпрезах; читали реферати і доповіді, деклямували вірші. Дбали про чистоту в Церкві, докінчили вишивання церковного комплекту. Співаємо у церковному і „жіночому" хорах. Відбуваємо усі громадські прийняття та обіди. Брали активну участь у різних засіданнях і імпрезах, що їх улаштовувало жіноцтво інших українських організацій.

Відбували літературні вечори. Відвідували хворих і посилали їм квіти, кошт яких покривали з каси відділу. Впродовж року збори відділу відбували за потребою. Усі протоколи були записані й прочитані на зборах.

Усю одержану кореспонденцію також було прочитано й обговорено на зборах. Голова відділу — Н. Лазоренко була вибрана делеґаткою на Провінційний з'їзд (і їздила на свій власний кошт). Три членки нашого відділу увійшли до складу Сх. Екзекутиви Союзу Українок Канади, дві до заряди і одна до контрольної комісії.

Анкету і бюджет до централі вислали. Відділ нараховує сорок чотири членки, які впродовж ділового року (чотирнадцять місяців) працювали щиро, для добра Союзу Українок Канади і Церкви й на користь усього українського суспільства. На внесок Контрольної комісії збори уділили абсолюторію уступаючому зарядові.

З великим жалем повідомляємо членство С.У.К. про те, що дві членки нашого відділу: бл. п. Василина Лютак і бл. п. Василина Демосюк відійшли від нас на вічний спочинок. Вічна їм пам'ять!

Також ділимося і радісною вісткою, а саме — на Загальних Річних Зборах вступило до відділу п'ять нових членок: Гела Олена, Дмитрук Леся, Клунко Катерина, Лазоренко Марта і Якимів Валентина. Усіх нових членок щиро вітаємо! Сердечно дякуємо Катерині Клунко за те, що вона відразу ж узяла на себе обов'язок касирки.

Заряд на 1975 рік: голова — Наталка Лазоренко, заступниця голови — Анна М. Сав'юк, секретарка рекордова і кореспонденційна — Лариса Рудич, касирка — Катерина Клунко.

Культ.-освітній комітет: Тетяна Клемба, Валентина Кисленко, Ольга Штихно.

Референтки: СУМК-у — Ольга Штихно, шкільництва — Лариса Рудич, добродійної праці; Антоніна Кравченко і Анна Г. Сав'юк, журнала „Промінь" — Марія Тихонова, домашньої економіки: Анна Данилевич, Наталка Івак, Оксана Яковенко.

Сестрицтво: Євдокія Гела, Домка Максимич, Вікторія Морґан. Представниця до церковної громади — Євдокія Гела.

Комітет Канадійського Червоного Хреста: Марія Ґонсон, Олена Г. Маріовіч, Анна М. Сав'як. Відвідувачі хворих: Євдокія Гела, Олена Г. Маріовіч.

Контрольна Комісія: Тетяна Клемба, Анна Г. Сав'юк, Зіна Гайдук.

Фінансовий звіт: Сальдо з 1973-го року — $1,163.83, прибутки за 1974 рік — $1,752.68, видатки — $901.30, сальдо на 1975 рік — $2,015.21.

Відділ дарував на: „Промінь" — $25.00, „Сумківець" — $25.00, пам'ятник Лесі Українці в Торонті — $25.00, Рідну Школу — $25.00, організаційний фонд С.У.К. — $15.00, СФУЖО — $10.00.

Марія Тихонова, секретарка

ГЕМИЛТОН, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори товариства відбулися 4 листопада 1974 року, в залі Собору Св. Володимира. Голова Євгенія Гребенюк була предсідницею, а секретарювала Марія Пасіка.

Збори відкрила пані Гребенюк. Отець митрат В. Федак провів молитву, і як настоятель склав щиру подяку членкам відділу за корисну працю впродовж року. Він дав признання в імені Собору за моральну і фінансову підтримку, і побажав добрих зборів, а членкам кріпкого здоров'я і Божого благословення.

Вшановано пам'ять членок що відійшли у вічність однохвилинною мовчанкою.

Звіти цілорічної діяльности товариства здавали членкині заряду і комітети. Після одобрення звітів голова подякувала зарядові і всім членкам за добру підтримку, щире

відношення в усіх завданнях, і за постійну кооперацію.

Діяльність товариства: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і 4 засідань заряду. Членки т-ва приготовили Святу Перед-Йорданську Вечерю, обід за членів, які відійшли у вічність, вечерю на 1 і 2 пущення, обід під час Архиерейської Візитації, 1 обід і 1 прийняття для старших громадян, Весняний чай, і різні перекуски прийняття.

Відсвятковано академію нашої патронки Лесі Українки, Свято членства, і Літературний вечір, де вшановано нашого письменника Михайла Петрівського.

Членкині т-ва також влаштували Писанкове бінго, Показ ноші, і 2 рази випродаж вживаних речей. Відбулась членська перед-різдвяна вечеря, де членкині обмінювались дарунками. Після вечері зібрано $83.50 на „Промінь".

Фінансовий звіт відділу: з року 1973-го осталося в касі — $341.45, прихід у 1974-му році — $6,191.95, розхід у 1974-му році — $6,404.29, в касі осталось — $129.11.

Відділ пожертвував на місцевий собор $2,000.00, на „Промінь" вислано $413.75, СУМК — $50.00, орг. фонд С.У.К. — $50.00, Базарові нагороди — $200.00, на енциклопедію — $100.00, на будову Консисторії — $500.00.

Товариство вже третій рік виповнює обов'язок оплачення всіх потреб недільної школи при нашім соборі. Наші членкині навчають в Недільній школі, яку очолює добродійка П. Федак. В українській школі директоркою є пані В. Логин.

Склад управи на 1975-ий рік: уступивша голова — Марія Пасіка, голова — Євгенія Гребенюк, 1-ша заст. голови — Палагна Дибко, 2 га заст. голови — Катерина Баюс, секретарка — Леся Поплавська, касирка — Галя Олексюк, фінансова секретарка — Ольга Дробот; Контрольна комісія: Галя Довбета, Марія Баран, Марія Пилипюк.

Референтки: культ. освіти — Варвара Логин, добр. П. Федак, Анна Токарик; Інституту — добр. П. Федак, „Променя" — Анна Белов, Анна Токарик; СУМК — добр. П. Федак, Молодшого СУМК — Галя Липка, Леся Когут; архіву — Наталя Бал, Марія Пелепяк; КУК — Марія Пилипюк, Галя Лазарович, Анна Токарик; місцевої Жіночої ради — Анна Белов, Галя Семенюк.

Комітети: Програмовий — очолюють — Галя Лазарович, Галя Липка, членки: добр. П. Федак, Є. Люльчик, О. Антонюк, А. Олійник, А. Дудар, В. Логин, М. Грицьків, Р. Окраїнець, Д. Бажан, Л. Когут, А. Белов, Н. Павлюк, А. Грицик.

Відвідування хворих: Катерина Черопіта, Марія Шічовей, Дарія Загарій, Марія Пелепяк, В. Боровська.

Телефонічний очолює Розалія Окраїнець, членки: Г. Довбета, Д. Бажан, О. Антонюк, А. Олійник, М. Цибак, В. Боровська.

Почесні Сестриці: Марселя Волковська, Альвіна Чернишук, Катерина Черопіта, Ліда Рущин.

Сестриці — Марія Шічовей, Ольга Антонюк, Дарія Загарій, Євдокія Роман, Теодора Швед.

Господині — Марія Баран, Марія Шічовей, Дарія Загарій, Розалія Окраїнець, Катерина Баюс.

Догляд кухні — Марія Баран, Євдокія Роман.

Нововибрана голова пані Є. Гребенюк привітала представника від громади, д-ра М. Лазаровича і попросила до слова. Д-р Лазарович склав привіт від громади, і дав признання за вклад праці, і велику підтримку.

Пані Гребенюк висловила подяку за довір'я, також подякувала всім членкам за щиру поміч і співпрацю, і закликала знову до співльної участи в всіх наших завданнях.

Марія Пасіка,
секретарка зборів

РОБЛИН, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Річні збори нашого відділу відбулися 11 грудня 1974 р. в церковній залі при УГПЦеркві св. Івана. Голова, пані Павліна Бугера відкрила збори молитвою, відтак привітала присутніх членок і зложила всім подяку за цілорічну співпрацю і попросила членок вшанувати пам'ять померлих членок хвилиною мовчанки. Протокол з минулорічних зборів і цілорічної діяльности прочитала секретарка Анна Горбай. Також членки заряду і комітетів здавали звіти. Всі звіти були доказом, що членки відділу мали успішний рік.

За рік 1974 відбулося 10 місячних зборів. Впродовж року членки приготовили пирогове прищення, місійний обід, Спільне свячене, один бенкет, храмовий обід, продаж Великоднього печива і два інших природажі печива, осінній базар і чай і видали перекуску на парафіяльних зборах. Тов. дало поміч у поминальних обідах і перекусках 12 разів. Т-во подарувало дві чаші — одну за українську пісню на Музичному фестивалі, чашу одержала Маруся Знак, а другу чашу за найвищі оцінки в українськім предметі в 9 клясі в державній школі, одержав Євген Стиба.

З освітньо-культурної праці — комітет очолювала добр. Труфин — відбулися програми: на Свято книжки, поетеси Лесі Українки і поета Тараса Шевченка. Відбулось п'ять вечорків вишивання. Отець Труфин і п. Петро Горбай читали цікаві статті. На Окружний з'їзд в Давфині наш відділ репрезентувала голова відділу пані П. Бугера. Т-во набуло нову книжку „Альбом взорів українського вишивання".

В околиці Роблин є ще одна старокрайова хата на фармі пана Юрія Старчука. Її побудував п. Митро Ілащук в 1911 році. Пан Старчук обіцяв віддати цю хату для нашої громади, щоб громада привела її до порядку. Ця хата є в дуже гарнім положенні, її неможливо перетягнути в інше місце. Отже наша громада буде старатися подбати, щоб цю хату відновити цього року.

Наше жіноче товариство завжди дбає про чистоту в церкві і в залі під церквою. Цього року членки помалювали в залі і подбали про нові фіранки. Сестриці дбають про красу і чистоту в церкві. Цього року куплено всі нові квіти до церкви.

Фінансовий звіт: з року 1973 осталось в касі $831.00, приходи в 1974 році — $2,633.18, видатки в 1974 році — $2,500.96, в касі осталось $963.22.

Заряд на 1975 рік — голова — Павліна Бугера, заст. голови — Марія Фітьковська, секретарка — Анна Горбай, касирка — Леонтина Піць, секр. до оголошень — М. Горбай і П. Капець, реф. культурно-освітня — добр. Є. Труфин. Контрольна комісія — М. Горбай, П. Капець і М. Фітьковська.

Сестриці — Марія Проник, Марія Швайківська, Євдокія Корчок, Р. Лунгал, Текля Феденюк і М. Хіць. Базаровий комітет — Анна Капець і Євдокія Корчак, телефонічний комітет — Марія Фітьковська і Євдокія Корчак.

Анна Горбай, секр.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ПРИПИСИ ДЛЯ ГОСПОДИНЬ

ЮШКА ЦИТРИНОВА

Потрібно на 4 — 6 осіб:

½ ф. городини
½ ф. телячих костей
1½ л. води
1 ложка муки
½ склянки води
1 склянка квасної сметани
2 цитрини — сок
½ цитрини — шкірка
4 ложки рижу
1 ложечка води
1 ложечка масла

Зварити вивар із костей і городини. Розколотити муку у воді, влити на проціджений вивар і раз заварити. Додати сметану, сок із цитрини (висмакувати, щоб було відповідно квасне, як хто любить), цитринову шкірку, сіль. Добре вимішати.

Окремо зварити риж до юшки. Обмити риж гарячою водою, заварити склянку води і вкинути туди обмитий риж. Раз замішати. Нехай покипить 10 - 15 хвилин. Відцідити, дати в риночку дві-три ложки води і ложечку масла, всипати риж, посолити, прикрити і варити на дуже легкому вогні, аж зм'якне. Подавати до юшки.

ШИНКА ВАРЕНА

Потрібно:

1 шинка зі шкіркою

До варення шинка мусить бути зі шкіркою, бо м'ясо обгорнене товшем і шкіркою, не виварюється. Перед тим спробувати кусник чи не надто солона. Якщо так, тоді можна намочити на ніч у холодній воді.

До варення залити шинку водою, щоби м'ясо зовсім вкрила. Варити около 20 - 30 хвилин на фунт ваги. Спробувати вилкою, чи м'яка. З виваром відставити на холодне місце, нехай зовсім вистигне. Шинка втягає в себе певну кількість вивару і є дуже смачна.

СТУДЕНЕЦЬ

Потрібно:

4 ніжки свинячі
2 кусники курятини
закришка, як до росолового м'яса, перець англійський і звичайний, кусник лаврового листка
2-3 зубчики часнику

Помити ніжки і залити зимною водою, нехай закипить. Тоді вкинути почищену закришку і приправу. Варити на легкому вогні, курятину додати пізніше. Варити так довго, аж м'ясо буде зовсім відставати від костей. Тоді злити росіл, м'ясо вийняти і відділити від костей. М'ясо укладати в салятирці. Окремо втерти часник, вкинути до росолу й процідити росіл на уложене м'ясо. Коли прохолоне дати до леднички, щоб застигло.

НИПАВИН, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ

Річні збори віддлу відбулися в середу 4 листопада в Українськім Народнім Домі ім. Т. Шевченка. Збори відкрила голова пані Марія Косован і була предсідницею, секретарювала пані Маруся Григор. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померших членкинь. По цім слідували звіти управи і комітетів.

Впродовж року відбулося 10 місячних зборів і засідання заряду, коли було потрібно. Наше товариство опікується недільною і рідною школою. Цього року, як і раніше, членкині помагали приготовляти різдвяні подарунки дітям та учителям. Недільну і рідну школу очолював о. А. Лакуста при помочі панни Шевчук, яка учителювала в Нипавин, а також п. Ярослав Луцюк, який учить українські танки. Помагали також студенти старших кляс.

Під час Різдвяних свят членкині брали участь у колядах, улаштували випродаж Великоднього печива та писанок, приготовляли різні бенкети, видали обід на храм нашої громади. Членкині також приготовляли похоронні та поминальні обіди і перекуски.

Добродійний комітет — Анна Глек і Маруся Григор відвідували хворих у шпиталі, висилали картки побажань та квіти. У День Матері добродійний комітет відвідав наших старших членкинь по домах і кручував їм квіти. На Великдень членкині приготовили Спільне свячене, помагали у всякій громадській праці де було потрібно, замовили панахиду на роковини Шевченка і дали перекуску, улаштували в такий самий спосіб Листопадове свято, видали перекуску по концерті у День Матері та вручили найстаршій і наймолодшій мамі квіти.

Наш відділ начислює 20 членкинь, з того 7 почесних. На місячних зборах прочитуємо обіжники з централі та обговорюємо порушені у них справи. Відділ виконав свій повний бюджет до централі Союзу Українок Канади та склав пожертви на інші громадські цілі. Наш відділ гостив студентів Інституту П. Могили, коли вони загостили до нас з гарним концертом. Вислали писемну подяку ректорові Інституту А. Качковському. Відділ кожного року бере участь у спільнім дні молитви.

З року 1973 осталось у касі $443.57, прибутки в 1974 р. — $7,876.72, видатки — $6,638.57, в касі лишилось — $1,681.71.

До заряду на 1975 рік увійшли: голова — Марія Косован, заст. голови — Оксана Мохорук, секретарка — Маруся Григор, касирка — Розалія Яців. Контрольна комісія — П. Глуханюк, Марія Підгайчук і Параска Шутер. Добродійний комітет — Марія Басараба і Славка Ісаєнко. Комітет купівлі — Марія Косован, Анна Глек, Маруся Григор і Анна Ніврянська. Цей комітет також доглядає потреби резиденції. Учительки недільної школи — Марія Басараба і Славка Ісаєнко. Українкої школи — Марія Григор, Василина Мадриґа, Марія Яремко, Агафія Пронич і Марія Дмитерко.

Маруся Григор, секр.

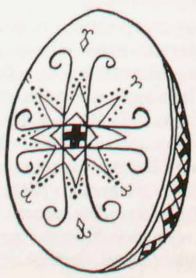

З нагоди Воскресення Христового

Східня Провінційна Екзекутива
СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

вітає централі — Союзу Українок, ТУС, СУМК, провінційні екзекутиви, редакцію „Променя" і членство Союзу разом з їх родинами та все українське громадянство в Україні й в світі

Христос Воскрес!

Галина Сенишин, голова
Надія Грицина, кор. секр.

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!
Найкращі святочні побажання центральній управі Союзу, членству по відділах, редакції „Променя"
засилає
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
В БЮКЕНЕН, САСК.
І. Скорець, голова **Ю. Талпаш,** кор. секр.

ПОДЯКА ЗА ВІДВІДАННЯ У ЛІКАРНІ

З волі Божої повернулась я по перебутій операції щасливо додому і тут складаю подяку д-рові Михайлишину, шпитальній опіці, прот. О. Хом'якові, членкиням добродійного комітету при Катедрі Св. Івана за дарунок і всім тим, що відвідували мене та висилали картки побажань здоров'я і з цієї нагоди засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Параня Саламандик, Едмонтон

ІСТОРІЯ „ЧОРНОЇ" П'ЯТНИЦІ

Понеділок та п'ятницю вважали важкими днями ще у середині віку, але тоді це було забобоном. Справа у тому, що злодії, котрі „полювали" на шляхах, як „добрі християни", у суботу та неділю грабували. Зате напередодні вимушеного відпочинку, в п'ятницю, і наступного дня, у понеділок, вони надоложували прогаяне. З того часу вважають, що у ці дні краще не братися до важливих справ, а надто пускатися в мандри.

А ЧОМУ НЕ АСЕКУРУВАТИСЬ В

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ЖИТТЄВОЇ АСЕКУРАЦІЇ

Зголошуйтесь:

UKRAINIAN FRATERNAL SOC. OF CANADA
Tel. 586-1364
235 McGregor St.
Winnipeg, Man.

ЛІТНІ КУРСИ

КОЛЕҐІЇ та ІНСТИТУТІВ у ВІННІПЕҐУ, САСКАТУНІ й ТОРОНТО

„МОЛОДЬ — ЦЕ НАША МАЙБУТНІСТЬ!"

Колегія Св. Адрея у Вінніпегу, Інститут Петра Могили в Саскатуні та Інститут Св. Володимира в Торонто літом 1975 р. провадитимуть так як попередніми роками ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Колегія Св. Андрея також провадить КУРСИ ДИРИҐУВАННЯ ХОРОМ.

Закликаємо батьків, священиків, провідників українського організаційного життя в Канаді й ЗСА і ввесь загал підтримати ці курси. Заохочуйте молодь вписуватися на ці курси та допоможіть її бути курсантом чи курсанткою на одних з цих курсів. Такі курси багато допомагають нашим молодим хлопцям і дівчатам підготовлятись на майбутніх провідників українського суспільства, а щонайважливіше — ставати гідними членами свого народу.

Щодо дати курсів, програми навчання, оплати, і т. д. пишіть за додатковими інформаціями до:

Ukrainian Summer Courses / Choir Directors Courses
St. Andrew's College,
475 Dysart Road, Winnipeg, Man. R3T 2M7
Ukrainian Summer Courses
Mohyla Institute,
1240 Temperance St., Saskatoon, Sask. S7N 0P1
Ukrainian Summer Courses
St. Vladimir's Insitute,
620 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2H4

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана в додатку до вже проголошених пожертв з нагоди святкування 15-річчя „Променя", реф. О. Лукомська переслала ще ..... $100.00 також $24.00 на передплати.

Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. Олени Пчілки зі свята Л. Українки ..... $ 45.00

Геффорд, Саск. — Відділ ім. Басарабової, А. Ткачук $36.00 на передплати, нев'янучий вінок і на Великодні привітання.

Мічам, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, Розалія Томащук переслала $42.00 на відновлені передплати.

Ричард, Саск. — Відділ ім. Лесі Українки з нагоди роковин Тараса Шевченка, М. Котик переслала на пресовий фонд ..... $ 26.50

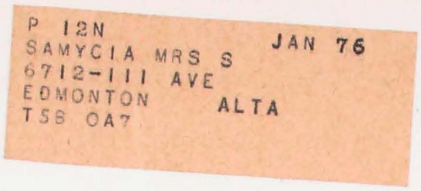

Монтреал, Кве. — Відділ Доньки України д ка Л. Слюзар пожертви і $54.00 на передплати. М. Нема на нев'янучий вінок і $80.00 передплати.

Мирнам, Алта. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. К. Ханасюк передплати $78.00, на пресовий фонд журнала $25.00

Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, реф. А. Мисак — Великодне привітання і $156.00 на відновлені й нові передплати.

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, Великодне привітання, і В. Кузьменко $18.00 на передплати.

Саскатун, Саск. — Наталія Кусей $162.00 на передплати.

Тандер Бей, Онт. — Відділ „Доньки України" на пресовий фонд ..... $ 25.00

Вінніпеґ — Відділ ім. Л. Лесі Українки при катедрі Пресв. Трійці, реф. Д. Черевик $96.00 на передплати.

Ст. Кетеринс, Онт. — Відділ ім. Л. Українки з нагоди свята Лесі Українки, д-ка М. Легенюк переслала ..... $ 25.00

Чиливек, Б. К. — Відділ ім. О. Кобилянської, А. Крип'якевич ..... $ 20.00

Ґронлид, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, М. Т. Боднарчук ..... $ 20.00

Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. О. Басарабової на прес. фонд ..... $ 19.00

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, М. Гарбус переслала святочний привіт і $348.00 на передплати.

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, Н. Микитюк переслала нев'янучий вінок, $36.00 на передплати. Секретарка відділу А. Кецкало святочний привіт і прес. фонд ..... $ 15.00

Форт Френсис, Онт. — Відділ ім. Л. Українки з нагоди свята Л. Українки М. Андрушко переслала ..... $ 15,00

Содборі, Онт. — М. Макаренко $30.00 на нові й поновлені передплати.

Ротленд, Б. К. — Відділ ім. С. Стечишин, М. Митран — $54.00 на передплати й збірку на пресовий фонд ——————— $ 15.00

Реджайна, Саск. — Відділ „Доньки України", реф. К. Пасека на передплати $42.00. Зі свята Л. А. Мудра ..... $ 10.00

Стінен, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Суркан переслала $36.00 на переплати.

Роблин, Ман. — Відділ Доньки України А. Горбай $36.00 на передплату.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, М. Білоус $60.00 на передплати, Великодне привітання, на прес. фонд. ..... $ 15.00

Канора, Саск. — З похорону бл. п. Григорія Козоріза, о. В. Бойчук переслав на пресовий фонд ..... $ 10.00

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пані: Наталія Кусей — Саскатун 7
Альбіна Мисак — Канора, Саск. 4
Марія Гарбус — Саскатун 4
М. Митран — Ротланд, Б. К. 2
Варвара Кузьменко — Торонто 2
Н. Микитюк — Вернон, Б. К. 1
В. Кузик — Давфин, Мна. 1
М. Комендат — Риджтавн, Онт. 1
М. Нема — Монтреал 1
Д. Черевик — Вінніпеґ 1
М. Симчишин — Реджайна 1
О. Заставна — Кадворт, Саск. 1
Е. Рошко — Смокі Лелк, Алта. 1
А. Кравець — Едмонтон 1
А. Особа — Едмонтон 1
М. Ґрекул — Едмонтон 1
Михайло Лацик — Виндзор, Онт. 1

Зголосились за журналом безпосередньо:
Е. Лісецька — Торонто, Анастасія Мороз — Осоюз, Б. К., Елис Рудійчук — Годсон Бей, Саск., Ніна Антипів — Парма, Огайо, Е. Козак — Ст. Кетеринс, Онт., М. Мирфі — Тандер Бей, Онт., Зіна Маєвська — Етобіко, Онт.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пан Василь Сурман — Тандер Бей, Онт. в честь своєї дружини Юзефи з нагоди ювілейного року зложив на пресовий фонд $30.00

Пані: Єлисавета Кудла — Келовна, Б. К. 25.00
Докія Луцик — Бирнабі, Б. К. 20.00
Варвара Бойко — Тандер Бей, Онт. 10.00
Йосипа Чепесюк — Тандер Бей, Саск. 10.00
Анна Стасів — Тандер Бей, Онт. 10.00
Софія Мендик — Тандер Бей, Онт. 10.00
Докія Черевик — Вінніпеґ, Ман. 10.00
Катерина Юрків — Гаєс, Саск. 10.00

Я. Кінал — Йонкерс, Нью Йорк 10.00

По $5.00 — Пані: С. Журавецька — Да Па, Ман., Д. Ірійчук — Кемлупс, Б. К., Наталія Іванишин — Вестбенк, Б. К., В. Єрмоленко — Міннеаполіс, Минн., Софія Степанюк — Миссисаґа, Онт., Марія Ґургула і Марія Трач — Виндзор, Онт., Марія Ткачук, Анна Ціпівник, Марія Дораш, Л. Вівчар, Л. Фотій, Віра Лабач, М. Синишин, Г. Лазарович, В. Байда всі з Саскатуну, Т. Литвин і М. Присунька з Тандер Бей, Онт.

По $4.00 — Пані: С. Кульба — Монтреал, М. Козовик — Саскатун, Докія Міхоцька — Вінніпеґ, О. Носарук — Саскатун, Н. Мисак — Едмонтон, А. Лимар — Ванкувер, Н. Вірстюк — Едмонтон, А. Клапоущак — Давфин, Ман., Ольга Ганночко — Едмонтон.

По $3.00 — Пані: Ніна Кузьменко — Лондон, Онт., Ева Кухта — Єллов Крік, Саск.

По $2.00 — Пані: Д-ка Л. Слюзар — Монтреал, Н. Цалин — Ошава, Онт., Сергій Дудка — Парма, Огайо, США, М. Редчук, Т. Дребот, А. Кіпибіда — Монтреал, О. Козоріз, С. Качковська — Саскатун.

По $1.00 — Пані: А. Ґодзюк — Мирнам, Алта., С. Давидюк — Айтуна, Саск., Галина Мельник — Монтреал, панна Марія Марко — Вінніпеґ.

Усім працівникам на користь журнала „Промінь" і всім жертводавцям висловлюємо сердечну подяку.

Адміністрація